

GŁOS NARODU

**REDAKCJA
i ADMINISTRACJA**

 Kraków,
ul. św. Krzyża L. 11.

TELEFONY:

 Redakcja . . . 101-90,
Administracja . 133-44.

Konto PKO. Kraków Nr. 401.089.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową.	Zagranicą	Redakcja niezainwionych artykułów niezwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje. Za każdą zmianę adresu 50 gr. Redakcja przyjmuje strony od godz. 11 do 13.
	z odnośnikiem	bez odnośnika			
Miesięcznie	5- zł.	4-50 zł.	5- zł.	8- zł.	

Rok XLIII.
Kraków, wtorek, dnia 9 czerwca 1936 r.
Nr. 157.

Jak żydzi strzelali do tłumu w Przytyku.

ZEZNANIA ŚWIADKÓW W PROCESIE RA DOMSKIM.

Radom, 8. 6. (PAT.) Na dzisiejszej rozprawie w procesie o zajęcia w Przytyku sąd przesłuchiwał w dalszym ciągu świadków.

Pierwsza zeznaje św. Korczakówna, która stojąc na rynku widziała grupę żydów. Trzymających w rękach różne przedmioty. W pewnym momencie osk. Lucer Kirszenwajg strzelił trzykrotnie do przechodzącego ulicą Kubiaka. Na zapytanie prokuratora i obrońcy świadek daje niejasne odpowiedzi. Jedenastoletni Ludwik Walczewski widział jak strzelał Kirszenwajg, którego dobrze zna. Po dodatkowym zaprzysiężeniu dwóch świadków, zeznaje 14-letni Stanisław Kornafel, opowiadając, że w kilka minut po strzałach znalazł na rogu rynku i ul. Warszawskiej łuskę od kuli rewolwerowej, którą następnie oddał kierownikowi szkoły w Przytyku, 14-letni Włodzimierz Tyzner widział osk. Frydmana, który wystrzelił z rewolweru w stronę grupy chłopów. Świadek demonstrował zapomocą okazanego mu z dowodów rzeczowych rewolweru, w jaki sposób Frydman trzymał broń, poczem określa na planie Przytyku szereg sytuacji. Obrona zasypuje świadka licznymi pytaniami. Przesłuchiwanie jego trwa prawie godzinę. Sąd zwraca się następnie do osk. Kubiaka z zapytaniem, czy wobec zeznań ostatnich świadków zechce udzielić wyjaśnień. Osk. Kubiak na pytanie oświadcza, że osk. Frydman strzelał w jego kierunku na rogu rynku i ul. Warszawskiej, lecz chybił.

Świadek Jan Wieśniak, syn zabitego w czasie zajęcia Stanisława, siedzi przez ulicę z rynku ulicą Warszawską. Koło białego domu piętrowego usłyszał strzały. W tym momencie spojrzął na ojca, który pochylił się i po przejściu kilku kroków upadł. Wkrótce nadbiegli inni ludzie, z którymi przeniósł ciało ojca przed dom doktora.

Józef Wieśniak, brat zabitego, zeznaje, że na ul. Warszawskiej żydzi bili chłopów, poczem opisuje moment zabicia brata. Wobec

sprzeczności w zeznaniach tego świadka, obrońca Szumański składa wniosek o przesłuchanie na tę okoliczność niejakiego Józefa Praska. Sąd postanawia, że aczkolwiek nie widzi podstaw formalnych do wezwania tego świadka, to jednak, ze względu na to, że nie komplikuje to sprawy, a może przyczynić się do wyjaśnienia pewnych okoliczności świadka tego powołać. Następnie zeznaje świadek Stefan Gawin, szwagier zabitego Wieśniaka, nie wnosi jednak nic nowego do sprawy.

Sprzeczne zeznania Bandery.

Lwów, 8. 6. (PAT.) W sprawie Bandery i towarzyszy rozpoczęło się dziś przesłuchiwanie świadków. Jako pierwszy zeznawał świadek Fic, wywiadowca policji, który w dochodzeniach prokuratorskich przesłuchiwał Bandere i kilku innych oskarżonych. Bandera z początku dawał wykrętne odpowiedzi, twierdząc, że nie jest prowidykiem O. U. N. i że przeciwnie zwalcza akcje sabotażowo-terrorystyczne. Przyznał jednak, że jeździł zagranicę, tłumacząc to atoli sprawami prywatnymi. Bandera twierdził, że bi-

let okrzęny na koleje kupił w celu zaproszenia krewnych na ślub siostry, tymczasem okazało się, że wyjechał on tylko do Gdańska, rzekomo dla zaproszenia swego kuzyna na ślub. Okazało się również, że Bandera w Gdańsku pozostawał przez pewien czas i nie był na ślubie siostry, rzekomo spowodu przeziębienia się po kąpieli morskiej. Bandera przyznał się również, że przekroczył punkt graniczny w Cieszynie, rzekomo dla zwiedzenia, jako student politechniki fabryk na Śląsku Cieszyńskim, nie omiał jednak wymienić, jakie fabryki zwiedzał. Świadek Fic przytacza również zeznania Myhala i Makaruszki, który zbierał informacje o rozmieszczeniu wojsk, sporządzał plany Lwowa i t. p. dla celów rewolucyjnych. Świadek przytacza również zeznania Paszkiewicza, który miał za zadanie kontrwywiad przeciwko konfidentom O. U. N. oraz innych oskarżonych.

O godz. 12-tej zarządza została przerwa południowa.

Już przed rozpoczęciem dzisiejszej rozprawy Bandery i towarzyszy, zachorował na zatrucie żołądka jeden z oskarżonych, mianowicie Iwan Stecko, który jednak po zbadaniu przez lekarza i zażyciu lekarstwa obecny był na rozprawie. W czasie przerwy południowej stan jego znacznie się pogorszył. Po przerwie złożył wynik swego badania lekarz sądowy dr. Kozłowski, który uznał Steckę za niezdolnego do uczestniczenia w rozprawie w dniu dzisiejszym, wobec czego przew. Dysiewicz przerwał rozprawę do jutra.

Deficyt w budżecie za maj.

Warszawa (PAT.) Tymczasowe zamknięcia rachunkowe skarbu państwa za miesiąc maj wykazują wydatki w kwocie 174.322 tys. zł. i dochody w kwocie 174.117 tys. zł.

Przewyżka rozchodów nad dochodami daje więc niewielki deficyt w kwocie 205 tys. zł., pozostający głównie w związku z tem, że w maju przypadają mniejsze płatności podatkowe w podatkach bezpośrednich.

Wydatki w maju r. b. zmniejszyły się w po-

ównaniu z majem 1935 r. (po sprowadzeniu tych ostatnich do układu budżetu, obecnie wykonywanego) o 12.3 milj. zł., dochody zaś większe są o 8.4 milj. zł., wpływy z danin publicznych i monopolów — po odliczeniu podatku specjalnego od uposażeń funkcjonariuszów publicznych — większe są w porównaniu z majem r. ub. o blisko 2 miliony złotych. Deficyt w maju 1935 r. wynosił 20.9 milj. zł.

—oO—

Wycofanie skargi na gospodarke w stolicy.

Warszawa, 8. 6. (Telef.) Przygotowywana przez grono obywateli skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego na gospodarke tymczasowego magistratu warszawskiego, została zaniechana. Skarga ujawniała rozmaite przekroczenia szkodliwe dla gospodarki miejskiej i podnosiła szczególnie naruszenie obowiązujących przepisów przy układaniu preliminarza budżetowego, asygnowanie pieniędzy miejskich na cele budżetem nieprzewidziane,

niezachowywanie przepisów o dostawach i przetargach, szkodliwą gospodarke w przedsiębiorstwach miejskich przez wygórowane przelewy na rzecz administracji miejskiej. Wśród załączników do skargi znajdował się również ogłoszony swego czasu list dr. M. Jaroszyńskiego, uzasadniający jego rezygnację ze stanowiska członka tymczasowej rady miejskiej. Wniesienia skargi zaniechano spowodu zmiany na stanowisku ministra spraw wewnętrznych. Utrzymuje się bowiem przekonanie, że w najbliższym czasie należy oczekiwać zmian personalnych w ewładzach nadzoru nad samorządem oraz w ratuszu warszawskim.

—oO—

Do Banku Polskiego płyną już dewizy z eksportu.

Warszawa, 8. 6. (Telef.) W kołach finansowych słychać, że pierwsza dekada czerwca kształtuje się w Banku Polskim pomyślnie pod względem dewizowym, gdyż do Banku Polskiego zaczęły wpływać pierwsze dewizy z eksportu.

Skandaliczna afera łapówkowa

NA TLE UDZIELANIA KONCESYJ AUTOBUSOWYCH.

Warszawa, 8. 6. (Telef.) Agencja „Press“ dowiaduje się, że w Warszawie została wykryta skandaliczna i zataczająca bardzo szerokie koła afera łapówkowa przy udzielaniu koncesyj na prowadzenie przedsiębiorstw autobusowych. Podobno obciążony jest Zw. Stowarzyszeń Właścicieli Przedsiębiorstw Samochodowych. Funkcjonariusze Związku pozostawali w kontakcie z urzędnikami Ministerstwa Komunikacji oraz wydziałami drogowymi w kilku urzędach wojewódzkich. Uzyskanie koncesji na prowadzenie przedsiębiorstwa zależnie od dochodowości linii

kosztowało od 3 do 30 tysięcy zł.

Na ślad afery natrafiono w Łodzi, gdzie uwleżono prezesa Wojew. Zw. Właścicieli Przedsiębiorstw Samochodowych Fr. Szóstakiewicza oraz kilku jego współników. Zeznania aresztowanych wskazują

na Warszawę jako centralne siedlisko afery. Przed kilku dniami policja wkroczyła do lokalu Zw. Stow. Właścicieli Przedsiębiorstw Samochodowych i przeprowadziła

rewizję, która trwała 5 godzin.

Rewizja pozwoliła na uzyskanie dokumentów,

stwierdzających, że afera korupcyjna przybrała szeroką skalę. Sekretarz generalny Związku Jan Wroczyński został aresztowany. Między aresztowanymi znajduje się również wysoki urzędnik Ministerstwa Komunikacji inż. Podhodyński, uważany za specjalistę w zakresie motoryzacji.

Tragiczny wypadek podczas defilady młodzieży rumuńskiej.

Bukareszt (PAT.) Parada związków młodzieży odbywająca się corocznie w rocznicę wstąpienia na tron króla Karola odbywała się w dniu dzisiejszym specjalnie uroczystość w obecności króla, regenta jugoslawjańskiego, ks. Pawła, prezydenta Benezsa, rodziny królewskiej, członków rządu, generalicji, korpusu dyplomatycznego oraz wielkich tłumów publiczności. W czasie defilady zawałił się jedna

z trybun, na której znajdowało się około 3.000 ludzi. Skutkiem zaważenia się trybuny 3 osoby zostały zabite na miejscu, a około 100 odniosło rany. Władze policyjne z wielkim wysiłkiem nie dopuściły do powstania ogólnej paniki. Król Karol udał się na miejsce katastrofy, gdzie osobiście wydawał rozkazy i kierował akcją pomocy.

—oO—

Wybory do rad prowincjonalnych w Belgji.

SUKCES SKRAJNYCH STRONNICTW.

Bruksela, (PAT.) Rezultaty wyborów do rad prowincjonalnych, potwierdziły wyraźnie ogólną tendencję, jaka ujawniła się 24 maja w czasie wyborów do ciał ustawodawczych.

Socjaliści zyskali w całym królestwie 221 miejsc, stracili 20. Katolicy — 224 (strata 94), liberalowie — 89 (strata 6), Rexisty — 78 (zyskali 78), frontiści — 50 (zyskali 19), komuni-

ści — 27 (zyskali 20), partja ludowa w Eupen — 3 (zyskała 1).

Belgijskie rady prowincjonalne pełnią funkcje czysto administracyjne. Pod jednym jednakże względem odgrywają poważną rolę polityczną: wybierają one 44 senatorów do izby wyższej. Wybory te odbędą się 24 czerwca. Trudno obecnie przewidzieć, ilu senatorów otrzymają

2 lata więzienia

za oszukiwanie emigrantów.

Edward Biegański, b. kierownik biura rolnego w Lens zapewniał zwracających się do niego imigrantów, że mimo utrudnień imigracyjnych i wydalania robotników z Francji, które przybrały wielkie rozmiary w r. 1933, umożliwi im sprowadzenie z Polski krewnych. — W tym celu pobrał od 45 osób około 9 tys. zł. i 14 tys. franków fr. Ponieważ zobowiązani przyjętych nie dotrzymał i pieniędzy nie zwrócił, Sąd Okr. w Krakowie skazał go na 2 lata więzienia, darując mu połowę kary na mocy amnestji.

poważniejsze stronnictwa. Wybory do senatu przez rady prowincjonalne odbywają się bowiem nie według zasad proporcjonalności, ale na podstawie większości, jaka ujawnia się w poszczególnych radach prowincjonalnych. Wyniki więc zależą od porozumień politycznych, jakie nawiązują się pomiędzy stronnictwami.

POSTĘPY „REXISTÓW“.

Bruksela, (PAT.) Wczorajsze wybory do rad prowincjonalnych w porównaniu do wyborów prowincjonalnych z 1932 r. dały w przybliżeniu następujące rezultaty: katolicy tracą 25 proc., liberalowie — 10 i socjaliści — 10 proc. Natomiast komuniści zyskują 130 proc., nacjonalisci flamandzcy 50 proc., a nowa partja „Rexistów“ zdobywa jeszcze więcej głosów, aniżeli podczas wyborów do parlamentu przed dwoma tygodniami. otrzymując przeszło 280 tysięcy głosów.

Echa nadużyć w P. K. U. Kraków-powiat.

Przed Sądem Okr. w Krakowie stanęli em. ppłk. Tad. Śmigieński, b. komendant P. K. U. Kraków powiat, oraz St. Bernal, b. kierownik biura tego P. K. U. Bernalowi akt oskarżenia zarzuca przyswajanie sobie w latach 1931—1934 kwoty 2.300 zł. Śmigiełskiemu zaś, że wskutek braku dozoru umożliwił popelnienie nadużyć. Rozprawa potrwa 3 dni.

Likwidacja ruchu strajkowego we Francji.

Paryż, 8. 6. (PAT.). O północy w prezydium rady ministrów delegacje pracodawców oraz delegacja robotnicza podpisały układ, na mocy którego mają być niezwłocznie wprowadzone zbiorowe umowy pracy.

Zawarty układ opiera się na następujących zasadach:

Pracodawcy uznają prawo robotników należenie do związków zawodowych. Wykonywanie prawa zrzeszania się w związki zawodowe nie powinno jednakże pociągać za sobą wystąpienie sprzecznych z obowiązującymi ustawami.

Wszystkie płace robotnicze z chwilą przystąpienia do pracy zostaną podwyższone o 7 proc., o ile chodzi o kategorię plac najwyższych, a o 15 proc. w stosunku do plac najniższych. Ogółem jednakże w każdym przedsiębiorstwie wzrost plac nie będzie mógł przewyższać 12 proc.

Rokowania w celu określenia w drodze zbiorowej umowy plac minimalnych zależnie od okręgu i kategorii, będą niezwłocznie nawiązane.

Delegacja pracodawców zobowiązała się dokonać koniecznych zmian w wysokości poborów, by utrzymać normalny stosunek pomiędzy pensją urzędników, a płacami robotników.

ZABIEGI O ZAKOŃCZENIE STRAJKU W MAGAZYNACH.

Paryż, (PAT.) Popołudniu w ministerstwie spraw wewnętrznych zebrał się przedstawiciel pracodawców i robotników w celu zlikwidowania konfliktu w wielkich magazynach.

Partja pułk. Koca

„Obóz Obrońców Ojczyzny“.

Warszawa, 8. 6. (Telef.). W kołach politycznych słychać, że przygotowana przez pułkownika Koca nowa prorządowa organizacja polityczna ma otrzymać nazwę „Obozu Obrońców Ojczyzny“. Planowane jest m. in. stworzenie w całym kraju kół pułkowych, do których mieliby należeć wysłużeni żołnierze z poszczególnych pułków armii polskiej. Dla utrzymywania bezpośredniego kontaktu z odpowiednimi pułkami przy każdym kole pułkowym miałyby być czynni jako łącznik specjalny delegat pułkowy. Prace nad ustaleniem form organizacyjnych „Obozu Obrońców Ojczyzny“ są bardzo zaawansowane i mają być zakończone jeszcze przed letnimi feriami.

Minister W. R. i O. P.

na posiedzeniu Polskiej Akademii Umiejętności.

Sekretariat Polskiej Akademii Umiejętności został zawiadomiony, że w publicznym uroczystym posiedzeniu Akademii weznął udział: p. minister Wyznań Rel. i Ośw. Publ. prof. dr. Wojciech Świątosławski, jako reprezentant p. Prezydenta Rzplitej, oraz podsekretarz stanu w Min. WR i OP prof. dr. Józef Ujejski.

Czystka w urzędach łącznych.

Warszawa, (PAT.) W związku z przeprowadzoną przez premiera Sławoja-Składkowskiego w dniu 2 czerwca br. wizytacją urzędów w Łęczycy, wysłana na miejsce komisja międzyministerjalna po zbadaniu funkcjonowania tych urzędów przedstawiła p. premierowi, poza wnioskami natury organizacyjnej, szereg wniosków personalnych.

Na podstawie tych wniosków premier Składkowski zdecydował zwolnienie dwóch urzędników ze służby, przeniesienie trzech urzędników do innych miejscowości oraz udzielenie sześciu urzędnikom za niepunktualność w pracy kary upomnienia.

Powyższe decyzje p. premiera zostały przez kazane zainteresowanym ministerstwu do niezwłocznego wykonania.

„Nieprawdą jest, jakobyśmy byli stowarzyszeniem katolickim“.

Znamienne sprostowanie Legjonu Śląskiego. Warszawa, 8. 6. (Telef.) Agencja „Iskra“ ogłasza bardzo charakterystyczny komunikat, który opiewa: Spowodu enuncjacji w „Warszawskim Dzienniku Narodowym“ Zarząd Okr. Warszawskiego Legjonu Śląskiego, stowarzyszenia powstańców śląskich prosi nas (to znaczy agencję „Iskrę“ — uw. Red.) o wyjaśnienie, że nieprawdą jest jakoby stowarzyszenie powstańców śląskich Legjon Śląski było stowarzyszeniem katolickim i politycznym (!), natomiast prawdą jest, że jest ono organizacją h. bojowników o polską Śląską, stojących na straży idei, głoszonych przez wielkiego marszałka J. Piłsudskiego. Jednocześnie Legjon Polski stwierdza, że w szeregach stowarzyszenia jest kilku Polaków wyznania mojżeszowego, którzy swej polskości dowiedli w trzecim powstaniu śląskim z bronią w ręku i nigdy nie było mowy o skreśleniu ich z listy członków tegoż stowarzyszenia.

Berlin (PAT.) Sąd pracy w Dreźnie uznał, że odmowa pozdrowienia hitlerowskiego w fabrykach jest wystarczającym powodem do natychmiastowego zwolnienia z pracy.

których nie dotyczy układ zawarty ubiegłej nocy w prezydium rady ministrów. Przywódca konfederacji pracy Jouhaux opuszczając prezydium rady ministrów, po podpisaniu układu oświadczył: Jestem całkowicie zadowolony z układu, uświęcającego naszą dawną koncepcję,

Odruch optymizmu w Paryżu

Warszawa, (PAT.) Zasadnicze dojście do porozumienia między rządem francuskim a strajkującymi, pozwalające mieć nadzieję na szybkie zażegnanie masowych strajków, wywołało w Paryżu odruch wielkiego optymizmu, co się odrazu odbiło na ucieszczeniu kapitałów i kursach dewiz obcych. Samo dojście do porozumienia z robotnikami, a więc powrót do sytuacji z przed dwóch tygodni bynajmniej jednak nie wróży o polepszeniu sytuacji finansowo-walutowej, zwłaszcza że ostatecznie może się odbić na zwwyżce cen i może wywołać pewne dodatkowe wydatki. Toteż należy się liczyć, że optymistyczna reakcja giełdy, potrwa stosunkowo niedługo i odroczy tylko nieuniknione rozstrzygnięcie.

W związku z wspomnianym wyżej opty-

która skierowała kraj nasz na drogę nowej organizacji gospodarczej według formuły prawdziwie francuskiej.

Premjer Blum, w liście do konfederacji generalnej pracy, przedstawi warunki, w jakich parlament ma być wezwany do przylecia w trybie nagłym projektów ustaw, jakie rząd złoży w prezydium izby we wtorek. Ustawy te będą dotyczyły: umów zbiorowych, płatnych urlopów i 40-godzinnego tygodnia pracy.

mizmem, dewiza na Londyn wykazała w stosunku do franka, a co za tem idzie i innych walut, kolosalne osłabienie. Notowano ją: W Zurychu 15,44 wobec 15,55 w sobotę, w Paryżu przy otwarciu 75,73 qoqobe wobec 76,30 przy sobotnim zamknięciu. W Londynie notowano Paryż o godz. 14-ej 75,65 wobec 75,73 przy otwarciu i 76,25 przy sobotnim zamknięciu.

Dewizy na Nowy Jork i Belgję — po raz pierwszy od dłuższego okresu czasu — spadły w Paryżu poniżej górnego punktu złota: Nowy Jork z 15,19 do 15,16%, Belgja z 257,00 do 256,50, natomiast Zurych, solidaryzujący się z walutą francuską, zwiększył, osiągając przy otwarciu kurs 491,00, a więc wyraźnie wyższy od dolnego punktu złota.

Strajk 150 tys. górników północnej Francji.

Lens, 8. 6. (PAT.) Hasło strajkowe rzucone w sobotę przez prezydja trzech północnych związków zawodowych górników zostało podjęte od dzisiejszego ranka w całym zagłębiu górniczym. Do strajku przystąpiło 150.000 gór-

ków. Strajk ma przebieg spokojny, jednakże w niektórych szybach w Carvin i Ostricourt inżynierowie i urzędnicy uwięzieni są w biurach przez strajkujących. Według ogólnych przypuszczeń, porozumienie będzie szybko

Od czwartku dnia 4 b. m. w kinoteatrze „Uciecha“

Dzisiaj w UCIESZE wspaniały film niezwykłych sensacji

„BURZA NAD ANDAMI“

w rolach głównych: JACK HOLT, ANTONIO MORENO I MONNA BARRIC. Nad program — niezwykła atrakcja! Humor — romans — awantura — przygoda — brawura — sensacja! Film, który wszystkich porwie i zachwyci.

Oskarżony w procesie katowickim powiesił się w celi więziennej.

Katowice, 8. 6. W więzieniu w Katowicach powiesił się jeden z oskarżonych w toczącym się procesie członków tajnej organizacji hitlerowskiej, 48-letni górnik z Chorzowa Ig. Słapa. Zajmował on celę wraz z drugim oskarżonym.

Kiedy współoskarżeni wyszli na przechadzkę, Słapa pozostał w celi, mówiąc, że jest chory. Wyzyskał on tę okoliczność i powiesił się na kratce okiennej.

Nowe banki dewizowe.

Warszawa, (PAT.) W „Monitorze Polskim“ z dnia 8 bm. ogłoszone zostało obwieszczenie ministra skarbu z dn. 29 maja br. uzupełniające listę przedsiębiorstw bankowych, uprawnionych do handlu zagranicznymi środkami płatniczymi. Za banki dewizowe uznane zostały: 1) Bank Kwilecki-Potocki i Ska, S. A. w Poznaniu, 2) Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, 3) Polski Bank Komunalny S. A. w Warszawie, 4) Bank Spółdzielczy z o. o. Landesgenossenschaftsbank w Poznaniu.

Samolot w Wilnie spadłszy na dach łamie się na pół.

Lotnicy ponieśli śmierć.

Wilno, 8. 6. (PAT.) Dziś popołudniu samolot ćwiczebny podczas lotu nad miastem spadł na dach domu nr. 5 przy ul. Dąbrowskiego. Wskutek upadku samolot przelamał się na pół. Ogon samolotu spadł na środek ulicy, zawadziwszy o druty. Skrzydła i silnik zawisły na dachu. W katastrofie ponieśli śmierć dwaj lotnicy: podchor. Kiernowicz i plut. Papezycki.

WARTOWNIK ZASTRZELIŁ KOBIETE.

Warszawa, 8. 6. (Telef.) Dzisiejszej nocy koło godz. 1ej szeregowiec pierwszej kompanji I. pułku lotniczego Malinowski zastrzelił na warcie nieznaną kobietę. Kobieta nie zatrzymała się na trzykrotne wezwania i ostrzeżenie wartownika. Wartownik spostrzegł kobietę w pobliżu hangaru nr. 9. Kobieta ta była bez ubrania i bez obuwia, jedynie w szlafroku i w pończochach.

Strajk w dokach portowych Dunkierki.

Paryż, 8. 6. (PAT.) W Dunkierce dziś rano w chwili otwarcia portu grupa robotników zrzeszonych w syndykacie, wydała swym kolegom sakaz pracy, poczem zamknięto kraty, nie wypuszczając nikogo z doków portowych. Na sygnał syreny o godz. 9.30, 2.000 robotników, znajdujących się w warsztatach budowy okrętów, również porzuciło pracę. Marynarze zablokowali równocześnie barkami baseny, uniemożliwiając w ten sposób żeglugę.

Rekolekcje dla Kapłanów

odbędą się u OO. Jezuitów w Starejwsi p. Brzozów od 6 (wieczorem) do 10 lipca. Zgłoszenia przyjmuje Rektor Kolegium.

Cesarz abisyński wyjeżdża z Londynu.

Londyn, (PAT.) Korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph“ donosząc, że Hailo Selassie opuści Londyn w przyszłym tygodniu twierdzi, że cesarz uda się do Szwajcarii, do Vevey koło Montreux nad jeziorem Lemania, gdzie posiada willę. Negus nie ujawni się osobiście w Genewie, lecz będzie znajdował się w pobliżu, aby kierować akcją delegacji abisyńskiej w Lidze Narodów.

TRAGICZNY ZGON 16 OSÓB NA RZECIE JENISIEJ.

Moskwa, (PAT.) Na rzecze Jenisiej w pobliżu Krasnojarska zatonała barka, na której znajdowało się 26 osób. Zaledwie 10 osób zostało uratowane. Śledztwo ustaliło, że barka oddana została tego samego dnia do eksploatacji, bez uprzedniego jej zbadania. Stwierdzono również, że mechanik nie posiadał dostatecznych kwalifikacji. Kilka osób, ponoszących odpowiedzialność za katastrofę aresztowano.

GIELDA WARSZAWSKA

Warszawa, 8. 6. (Telef.) Na giełdzie walutowo-dewizowej tendencja dla dewiz była słaba zwłaszcza dla funta angielskiego. Znacznie zniżowały dewizy na Wiedeń, Oslo i Sztokholm. Amsterdam 359,30, Berlin 213,45, Bruksela 89,90, Kopenhaga 118,50, Londyn 26,51, Nowy Jork 5,31, Oslo 133,30, Paryż 35,01, Praga 21,98, Sztokholm 136,90, Zurych 172. Dla akcyj tendencja była mocna przy większych obrotach akcjami Banku Polskiego i akcjami metalurgicznymi. Bank Polski 104, Cukier 30, Węgiel 15,75, Lilpop 14, Modrzejów 6,25, Ostrowiec 33, Starachowice 36,25, Haberbusch 44.

Dla papierów procentowych tendencja mocniejsza, zwłaszcza dla pożyczek w walucie złotej. Dolarowa premjowa 50,50, inwestycyjna 68,50, konwersyjna 52,75, stabilizacyjna 57, dillonowska 87,63, śląska 68,25, inwestycyjna 52,75.

Zajścia z bezrobotnymi w Toruniu. Jeden zabity, drugi zmarł z ran.

Toruń, 8. 6. (T) Dziś w godzinach popołudniowych w Toruniu doszło do zajść z bezrobotnymi.

U wicewojewody była delegacja bezrobotnych, która otrzymała żądane wyjaśnienia i przedstawiła tę odpowiedź na zebraniu bezrobotnych. Część tłumu, w liczbie około 300 osób, niezadowolona z odpowiedzi ruszyła pod

województwo, gdzie zaatakowała policję kamieniami i ceglami pobieranymi na robotach publicznych, prowadzonych w okolicy województwa. Policja zmuszona była użyć broni, skutkiem czego jeden z demonstrantów został zabity, drugi zmarł z ran. Zabitym jest sekretarz związków zawodowych w Bydgoszczy.

10 tys. zł. odszkodowania

za poparzenie nogi pacjentowi Ubezpieczalni.

Kraków, 8. 6. W lutym br. znany piłkarz krakowski Tad. Konkiewicz, napadnięty został na zabawie klubu „Garbarnia“ przez kilku awanturników i ciężko poraniony. Bezpośrednio po wypadku przewieziono go do szpitala Ubezpieczalni Społ. i poddano operacji. Po operacji umieszczono pacjenta w łóżku i obłożono termoforami, wypełnionymi ciepłą wodą. Po ich usunięciu okazało się, że jeden z termoforów, wypełniony widocznie wodą zbyt gorącą, spowodował u pacjenta rozległe i głębokie oparzenie prawej nogi, z którego Konkiewicz do tej pory nie wyleczył się. Poszkodowany wniosł za pośrednictwem mec. Kwaśniewskiego skargę przeciw Ubezpieczalni Społ., domagając się wypłaty 10 tys. zł. odszkodowania za oparzenie nogi. Skargę tę rozpatrywał dzisiaj sędzia Chmielewski, który postanowił powołać świadków.

TAJEMNICZE SAMOBÓJSTWO NA SKAŁACH TWARDOWSKIEGO.

Kraków, 8. 6. Dzisiaj popołudniu na Skalach Twardowskiego znaleziono zwłoki nieznanego mężczyzny, lat około 25. Popelnił on samobójstwo wystrzałem z rewolweru skierowanym w serce. Narazie nie stwierdzono nazwiska denata. Zostawił on kilka listów.

STRAJK W BIAŁEJ I BIELSKU.

Kraków, 8. 6. Nadeszły tutaj wiadomości o wybuchu strajku w przemyśle w Białej i Bielsku. Objęte nim są niemal wszystkie zakłady włókiennicze. Strajk ma podłoże ekonomiczne.

Polityczny ruch ludowy na rozdrożu.

Urządzone w Zielone Świątki manifestacje „święta ludowego“ były tłumne. Jedno z pism warszawskich — zresztą nie związane ze Stronictwem Ludowym — zadało sobie trud zliczenia wszystkich manifestantów i podało ich liczbę na milion.

MANIFESTUJĄCE TŁUMY.

Jest to oczywiście przesada. Manifestacje nie ogarnęły całej Polski. Odbyły się głównie na terenie środkowej i zachodniej Małopolski, — także w środkowych i południowych powiatach b. Kongresówki. Miljona manifestantów na tym terenie skupić nie można było.

Nie mniej jednak manifestacje były tłumne, a ich przebieg ujawnił wiele spontanicznego zapału chłopów. Z różnych okolic donoszą nam korespondenci, że nieraz po kilka i kilkanaście mil spieszyli chłopcy do miasta powiatowego, pieszo, na rowerach, na wozach umajonych, aby wziąć udział w manifestacji. Niektóre wsie, prawie pustoszały w ten dzień. Natomiast miasta, w których się manifestacje odbywały, przybierały charakter chłopski. Jarosław np. na parę godzin zmienił się prawie w chłopską republikę: — miasto zalała masa — około 40.000 — chłopów, policja zdała straż ludowej troskę o bezpieczeństwo, a panami sytuacji stali się na moment paru godzin przywódcy Stron. Lud.

WEWNĘTRZNE ROZDARCIE.

Mobilizacja takich mas — biorąc rzecz teoretycznie — powinna być wielkim wydarzeniem w państwie. Jednak nie była. Dlaczego?

Wszyscy wiedzą, że tzw. ruch ludowy, jest zewnętrznie rozdarty. „Zjednoczenie“ trzech partii chłopskich w jedno „Stronictwo Ludowe“ nie było prawdziwym zjednoczeniem, — a dawne „podziały“ trwają. Są mianowicie w nim dwa kierunki: jeden, demokratyczny, ale umiarkowany i katolicki, drugi, ciężący ku P. P. S. Poza to daje się odczuwać silną w pewnych środowiskach akcję komunistyczną.

W gruncie rzeczy masy chłopskie — poza resztkami dawnego „Wyzwolenia“ — popierają pierwszy kierunek. Drugi zaś tworzy właściwie tylko część ambitnych, ale ruchliwych, przywódców bez mas.

Pokazało się to właśnie podczas obchodów „święta ludowego“. W całym szeregu miejscowości chłopcy głośno wyrażali niezadowolony z zaproszenia socjalistów na trybunę, a w niektórych (n. p. w Tarnowie w Kaliszu i in.) nawet ich do głosu nie dopuścili... I jeszcze jeden charakterystyczny szczegół!

W wielu miejscowościach chłopcy, wybierając się rankiem w Zielone Świątki na „święta ludowe“ do miasta powiatowego, zgłaszali się do księży z prośbą o wcześniejsze odprawienie prymarii, by mogli zadość uczynić obowiązkowi katolika.

Ale to głównie starsze pokolenie... Gorzej jest z młodzieżą. Jej organizacja „Wici“ nawiązała już stały kontakt z PPS. (o czym świadczy wiadomość podana w „Przeglądzie Prasy“).

Rozrywany takimi tendencjami ruch polityczny nie jest zdolny do wielkiego dzieła. Jedynym zaś rezultatem jego akcji może być tylko ferment, który wykorzystują najskrajniejsze elementy. I to się także w okresie „Zielonych Świąt“ ujawniło.

JEDNA ODEZWA.

Z całego niemal kraju otrzymaliśmy wiadomości o próbach opanowania „święta ludowego“ przez socjalistów... A więc — wrażenia bezstronnych obserwatorów, druki, odezwy itd. Nie możemy pominąć jednej z tych odezw. Jest to odezwa, która „komitet święta ludowego“ rozszerzał w powiecie Zamość. Przytoczymy z niej ważniejsze usterki! Oto one:

„Bracia Chłopi! — Pierwszy krok do zjednoczenia sił chłopsko-robotniczych był dzień 1 maja. W dniu tym robotnik i proletarijaty żydowski głosił hasła zwycięstwa rewolucji. Bracia Chłopi. Drugi dzień zwycięstwa Frontu Ludowego jest dzień 31 maja. Niech nikogo nie zabraknie, wszyscy, tak jak w dniu 1 maja, bez różnicy narodowości, wyznań, proletarijaty chłopski robotniczy i żydowski, przybywajcie licznie na dzień Wielkiego Święta Ludowego na 31 dzień maja.

Bracia Chłopi! Precz z Rzymem i jego religią. Wstyd i hańba, by czarna słońca tumaniała proletarijat w zabobonie religijnym. Banda księży wykradła religię narodowi żydowskiemu, by rządzić z Rzymu. Precz z tyranją Rzymu. Bra-

cia Chłopi! Precz z antysemityzmem. — Nieprawda, że żyd to wróg.

Niech żyje Hiszpanja. Cześć organizacjom młodzieży wiejskiej „Wici“. W dniu 17 maja br. młodzież „Wici“ odbyła swój zjazd doroczny. Odbyli go w kościele Hodura. Biermy z nich przykład. Precz z kościołem katolickim. — Niech żyje świątynia Hodura.

Wszystka ziemia i wszelkie własności muszą należeć do rządu. — Dzień ziszczenia tego hasła będzie dniem Wielkiej Równości. Będzie równy Rusin — Polakowi, — chłop, robotnik, pan. Niech żyje Front Ludowy i wszystkie stronictwa w nim zrzeszone: komunizm socjalizm, stronictwo ludowe. Niech żyje solidarność proletarijatu chłopsko-robotniczo żydowskiego“.

Nie jest to odezwa Stronictwa Ludowego. Odrzućmy widać, że ją wydał komunist. Ale nie mniej faktem jest, że część odpowiedzialności za grasowanie komunizmu na wsi spada także na Stron. Lud. Milano-

wie spowodu współpracy części (!) jego przywódców (nie mas chłopskich) z PPS... Przecież przywódcy S. L. wiedzą, że w PPS, zwłaszcza w jej związkach zawodowych, jest wielu komunistów, że w praktyce nawet ich nie można odróżnić od socjalistów, bo i jedni i drudzy pieczętują się Marksem. Kto więc współpracuje z P. P. S., ten się naraża na współpracę także z komunistami, — ten pośrednio toruje na wieś drogę wystawnikom Moskwy.

Nie wystarczy przyjęcie przez Kongres S. L. do statutu formułki o „chrześcijańskiej moralności“. Nie wystarczy odrzucenie oferty komunistów z „Frontem Ludowym“. Stronictwo Ludowe musi pójść dalej i, nawet za cenę dopuszczenia do jakiejś secesji, oczyścić ruch ludowy ze zwolenników współpracy z P. P. S. W przeciwnym razie czeka je opanowanie przez socjalistów i komunistów... Im zaś wcześniej wejdzie na drogę reorganizacji, tem będzie lepiej i dla ruchu ludowego i dla wsi i dla państwa!

J. P.

Przegląd prasy...

Młodzież „wiciowa“ łączy się z socjalistyczną.

„Wici“, organ centralny zjednoczonego już i ogólnopolskiego „Związku Młodzieży Wiejskiej Rzplitej Polskiej“, zamieszcza w numerze z 7 czerwca komunikat:

„W myśl uchwał Walnego Zjazdu Delegatów i Zarządu Głównego Z. M. W. R. P. przedstawiciele Przejdyń naszego Związku odbyli w dniu 26-y maja pierwszą konferencję porozumiewawczą z przedstawicielami młodzieży robotniczej zorganizowanej w ramach Polskiej Partii Socjalistycznej. Rezultatem konferencji było uzgodnienie wspólnych celów społeczno-wychowawczych, w dążeniu do których obydwie organizacje winny wzajemnie się wspomagać i współdziałać z sobą.

Obecnie przygotowywany jest projekt deklaracji określającej cele, oraz zasady i formy współdziałania. Po opracowaniu, uzgodnieniu i zatwierdzeniu tego projektu przez władze obydwu organizacji — deklaracja zostanie podana do wiadomości zrzeszonych“.

Jest to wiadomość bardzo ważna. Dowodzi że t. zw. ludowcowa młodzież (bo dziś do „Wici“ przystąpił już Małopolski „Znicz“ i Wielkopolski Związek Kół Młodzieży Wiejskiej), odrzuca współpracę z innymi organizacjami, a natomiast jednoczy się z młodzieżą socjalistyczną. Kończy się to oczywiście przejęciem przez nią socjalistycznego światopoglądu. Taki bywa zresztą zawsze koniec wszelkich nieuporządkowanych radykalizmów“.

„Obóz pomajowy“ bez młodzieży

P. Mackiewicz w „Słowie“ wileńskim wytyka obozowi pomajowemu słusznie, że — nie ma u siebie młodzieży... Wrogiem tego obozu — pisze — jest

„bóg Kronos, zjadający swe dzieci. Płynięcie czasu i czyni, że z każdym rokiem epopeja legionów wydaje się nam wspanialszą, lecz z każdym rokiem zasawa się wdał, za sinawy brzeg wspomnień historycznych. Docho- dę do przekonania, że posiadanie następ- ców jest koniecznym elementem całkowito- ści politycznego władania. W czasach Brześcia, pacyfikacji, zaszerogowania urzę- dników i innych tego typu wydarzeń i re- form, tworzone „Legion Młodych“. Na roz- stajnych drogach polskiej rzeczywistości, realnej polityki rządu, a wręcz odmiennych haseł, które się młodemu pokoleniu rzucało, rozsiało się tragiczne zakłama- nie. P. Jędrzejewicz właśnie najbardziej moralnie swoje własne „zaszerogowania“ potępiał subsydiując młodych, wołających o „urawniłowce“. Jako Polak dumny je- stem z tego i wdzięczny „Legionowi Młodych, że w tem zakłamaniu pozostać nie

chciał i przystał do PPS. Wolę wszystko, niż takie zakłamanie potworne“.

Gdzie wolno pisać?

W „Wiadomościach Literackich“ pisuje teraz młody konserwatysta, p. Ksaw. Pruszyński. Przed zarzutem, że się to nie godzi, „Czas“ broni go w ten sposób:

„Czy jest ważne to, gdzie kto mówi, czy ważnym jest to co kto mówi. Nikt nie może odpowiadać za sąsiedztwo wszędzie tam, gdzie jest trybuna do wypowiedzania się wielu pisarzy różnego kierunku, gdzie wy- powiada się i komunistą Stande i nacjona- lista Nowaczyński“.

Gdybyż to była trybuna prawdziwie nie zależna i otwarta dla wszystkich. Ale prze- cież „Czas“ doskonale wie, że „Wiadomości Literackie“ są trybuną o całkiem określo- nej ideologii, a jeśli drukują Nowaczyńskie- go, lub Pruszyńskiego, to tylko by mieć w nich parawan! Był-żeby „Czas“ tak naiwny, by tego nie rozumiał?

Żydzi zaniepokojeni:

Prasa żydowska wyraża swoje uznanie p. premierowi Składkowskiemu za potępie- nie ekscesów antysemickich, ale się boi jego oświadczenia, że „walka ekonomiczna“ jest możliwa.

„Niczem innym — pisze p. Hirschhorn w „N. Przeglądzie“ — jak kampanja oszczerczą jest t. zw. „walka ekonomiczna“ — prowadzona przez antysemitów z ży- dami. Antysemita nie zachęcają „rdzen- nych“ do dawania lepszego towaru, sprze- dawania po tańszych cenach, lecz do bojkota towara żydów wbrew wszelkim korzy- ściom ekonomicznym. To już nie jest wal- ka, lecz właśnie krzywda nie tylko dla ży- dów, lecz i dla państwa. Krzywda, która pogwałca bezpieczeństwo wewnętrzne i osłabia obronę zewnętrzną“.

P. Thom zaś boi się, by zczasem rząd nie poparł walki ekonomicznej chrześcija- n z żydami.

„Kto wie — pisze w „Nowym Dzienniku“ — czy ktoś nie dojdzie do rezolucji, że takie stronnice przechylenie szali przy pomocy siły rządowej nie jest stokrój gor- sze od — bicia... Bić jest ohydna brutal- ność, która jednak nie może nigdy się stać ciąglą czynnością, natomiast może rząd bez ustannie swoim ciężarem przechylić wszyst- ko na jedną stronę, tak, że druga strona, pozbawiona pomocy rządowej, będzie bez- względnie, a to ciągle pokrzywdzona“.

Naszem zdaniem, żydzi nie mają powo- du do niepokoju. spowodu oświadczenia p. premiera. „Walka ekonomiczna“, o której mówił odnosi się do stosunku kapitału do pracy, a nie do sprawy żydowskiej. Ale ro- biał alarm, żeby uzyskać nowe zobowiązanie rządu. To ich metoda.

Ze Lwowa o ruchu ukraińskim.

Lwów, w czerwcu.

Nawet w Małopolsce Wschodniej sprawa ukraińska w opinii polskiego społeczeństwa ze- szła nieco na drugi plan... wobec niebezpie- czeństwa ruchu komunistycznego, występują- cego pod firmą „Frontu Ludowego“. A zresztą i wśród Rusinów pokazały się objawy wzrostu komunizmu mimo gorzkich doświadczeń Ukra- iny nadnieprzańskiej. Jeszcze w r. 1933 kilka milionów ludzi umarło tam głodową śmiercią, jeszcze w r. 1934 rozstrzelano tam kilkudziesię- ciu emigrantów z Małopolski Wschodniej, szukających na czerwonej Ukrainie azylu przed „białopolskim“ prześladowaniem, a już w ro- ku 1936 rośnie natężenie komunizmu wśród Ukraińców w Polsce. Coprawda nie na Podolu; chłop podolski żyje zaledwie blisko granicy, żeby nie widzieć, co się dzieje po drugiej stro- nie Zbrucza. Rośnie za to ruch komunistyczny wśród Rusinów w Kołomyjskiem, na gruzach radykalnej partii ruskiej, kierowanej przed woj- ną przez znanego i żyjącego do dziś dnia de- magoga adw. Tryłowskiego; rośnie też komunizm w Drohobyckiem pod opiekunczemi skrzy- dłami P. P. S. i Ukr. Partii Socjal. Demokra- tycznej.

Właśnie drohobycka wieś Nagujewice była widownią krwawego starcia w dniu 31 ub. m. między „Frontem Ludowym“ rusko-żydowsko- polskim i ukr. nacjonalistami, a poszło o to, że na akademii ku czci pochodzącego z tej wsi, a zmarłego przed laty 20 poety i radykalnego działacza Iwana Franki socjaliści i komuniści nakryli ukraińskie barwy narodowe czerwonym sztandarem. Kilkudziesięciu rannych było plonem tej bójki i długie artykuły w prasie ukraińskiej.

Sfery kierownicze największej partii ukraiń- skiej Unda nadal prowadząc wobec rządu pol- skiego politykę normalizacji, która praktycznie polega na tem, żeby jaknajwięcej uzyskać. Otrzymali więc niedawno 10 proc. reasekuracji wszystkich budynków na terenie trzech województw Małopolski Wschodniej, ubezpieczony- ch w P. Z. U. W. Zakład ten zawarł niedaw- no umowę o tej reasekuracji z ukr. „Dniestrem“ na 10 lat, nie bacząc na to, że w ten sposób ukraińskie towarzystwo ubezpieczeniowe otrzy- ma bez ryzyka bardzo wiele pieniędzy od pol- skich właścicieli realności, którzy może sobie nie życzą subwencjonowania instytucji ukraiń- skich.

Otrzymali też Ukraińcy nowe gimnazjum państwowe z ruskim językiem wykładowym w Tarnopolu na miejsce zlikwidowanego tam w r. 1930 po „pacyfikacji“ takiegoż gimnazjum. W ten sposób zostanie uzupełniona szcerba, jaką ponieśli w swoim szkolnictwie średnim, odziedziczonem po Austrii. Narazie mają to być w Tarnopolu klasy paralelne przy III gimna- zjum polskiem, ale doświadczenie uczy, że tak- kie klasy paralelne przemieniają się zwykle w gimnazjum samodzielne.

Również w Tarnopolu otrzymał ukr. „Siłskij Hospodar“ udział w nowopowstającej cukrow- ni. W ten sposób, obok zysku bezpośredniego dla Towarzystwa „S. H.“, zyskują również członkowie tej instytucji, chłopcy ruscy, którzy już w bieżącym roku otrzymali kontyngenty buraczane. Może to i Małopolskie Towarzystwo Rolnicze zachęci do większych starań o polską drobną własność ziemską.

Bardzo duże ułatwienia otrzymały ukraiń- skie instytucje kredytowe w Państwowym Ban- ku Akceptacyjnym; jeden bank ukraiński otrzy- mał ostatnio prawa banku dewizowego. Zdołali też postawie undowscy o tyle wpłynąć na treść wydanej niedawno ustawy mleczarskiej, iż mogli publicznie oświadczyć na łamach prasy, że ta ustawa wcale nie zagraża interesom „Masło- sojuzu“. Jeżeli do tego dodamy duże ułatwienie eksportowe dla centralnych ukraińskich insty- tucji spółdzielczych, notujących roczne obroty w dziesiątki milionów złotych, to zobaczymy, że niewiele powodów mają Ukraińcy do narze- kania.

Zmiana gabinetu w Polsce nic w stosunku do Ukraińców nie zmieniła, jak o tem zapew- nił podobno sam premier posłów ukraińskich.

W dziedzinie politycznej cielezy się Unda pełną swobodą ruchów, organizuje dziesiątki zjazdów, zebrań i konferencji nawet w najda- lej położonych powiatach. Działacze jego — posłowie — mają być zapewniony, a przywią- zane do mandatów bilety wolnej jazdy znako- micie im pracę ułatwiają.

Zbliżenie kół rządowych do Ukraińców obja- wiło się także w tem m. in., że w Komitecie uczczenia dziesięciolecia rządów Prezydenta Rzeczypospolitej zasiadli Ks. metropolita Szep- tycki i senator Unda Łucki. Ten ostatni figu- ruje na afiszach jako Stanisław Łucki, pomimo, że dotychczas był znany jako Ostap Łucki. Miał — zdaje się — drugie imię w zapasie i wydobyl je stamtąd w okresie normalizacji. W lwowskim Komitecie obchodu uczestniczył prezes Unda pos. Wasyl Mudryj, pos. Celewicz, sen. Decykiewicz i inni.

Z drugiej strony liczni przedstawiciele władz państwowych cywilnych i wojskowych brali

Kino „PROMIEN“ T. S. L. Podwale 6. Telefon 124-26.

Drugi tydzień rekordowego powodzenia.

Znakomita wesoła operetka **Maria EGGERT, Iwan Petrowicz i Ernest Perebes**

w filmie: **KWIAT HAWAII** Według znanej operetki — PAWŁA ABRAHAMA. Codziennie o godz. 3 popoł. w niedzielę i święta o godzinie 10 i 12 przedpoł. poranki po 50 i 25 groszy. Z najpiękniejszego filmu p. t. **ZŁOTOWŁOSY BRZDĄC** z rozkoszną gwiazdeczką **SHIRLEY TEMPLE**.

udział w uroczystościach żałobnych z okazji dziesiątej rocznicy śmierci atamana Szymona Petlury zamordowanego w dniu 25 maja 1926 r. przez żyda-komunistę Schwarzbartha w Paryżu. W ten sposób w mniemaniu swoim przeskodził Komintern powtórzenie wyprawy kijowskiej z r. 1920, która jakoby krociła się po zamachu majowym w Polsce.

Za duszę atamana Petlury odprowadzane były nabożeństwa w cerkwiach prawosławnych i greko-katolickich. W cerkwi prawosławnej we Lwowie był m. i. gen. Litwinowicz dowódcą O. K. w otoczeniu grona oficerów. w Tarnopolu na mszy św. w obrządku greko-katolickim był wicewojewoda Niepokoyczycki. Największe były uroczystości w Łucku na Wołyniu, a najstarsze w Warszawie, gdzie nie było nikogo z wybitnych osobistości rządowych. Na akademiach wygłoszono wszędzie antyrosyjskie i antybolszewickie przemówienia.

W oba dni Zielonych Świąt urządzili Ukraińcy — jak u nas w Zaduszkach — obchody żałobne ku czci swoich zmarłych, i to przede wszystkim poległych w walkach z polskimi wojskami. Wszędzie odbyły się tysięczne pochody — najliczniejszy w Stanisławowie — i nabożeństwa z przemówieniami na cmentarzach. Pomimo tarć wewnętrznych na zewnątrz są Ukraińcy zjednoczeni. E. M.

Migawki.

Syn do ojca.

Jeden z moich znajomych, mieszkający na wsi, otrzymał taki list od syna, studującego w „wielkim” mieście:

Kochany Tatusiu!

Ponieważ, kochany Tatusiu, domagasz się odemnie rachunku, com zrobił z pieniędzmi, które mi przysłałeś, więc Ci odpisuję.

Pani Zabojskiej nie zapłaciłem za maj tych 70 zł., bo powiedziała, że może poczekać. Ponieważ bardzo mi trzeba jednego podręcznika do skopografodydaktyki (mówiłem Tatusiowi już podczas świąt o tem, to sobie Tatusi przypomniał), więc nie mogłem całej taksy szkole zapłacić. Poszedłem do dyrektora, żeby zapłacić 20 zł., bo 10 zł. kosztował podręcznik. On mi powiedział, żebym zapłacił całe 30 zł. Tom mu nie mógł zapłacić.

Więc proszę Cię, kochany Tatusiu, żebyś mi posłał jeszcze resztę, te 10 zł., żeby mi ze szkoły nie wyrzucili. Bo mi tak dyrektor powiedział.

Ja jestem zdrow i w niedzielę będę grał w obronie w meczu z Łobzowianką. Gdybyś, kochany Tatusiu, mógł przyjechać, tobyś mógł ze mną porozmawiać po meczu, jakie 10 minut.

Całuję Cię, wdzięczny syn

Zbyszek.

P. S. Bardzo Ci, kochany Tatusiu, dziękuję za te 100 zł., które mi przysłałeś.

Taki to list otrzymał mój znajomy. Najbardziej rozłościła go ta „skopografodydaktyka”... Wsiadł na kolej i przyjechał natychmiast. Pokazało się, że pani Zabojska nie otrzymała pieniędzy za stancję już za trzy miesiące, że o nauce skopografodydaktyki żaden z profesorów nie wiedział, że za niezaplacenie taksy Zbyszkowi grozi rzeczywiste pozebanie szkoły i wiele innych podobnych rzeczy.

Kiedy to wszystko pozalał, rzekł do

Dziś i codziennie w kinie SWIT Straszewskiego 18.

Program Nr. 24.

Telef. 182-01.

Od piątku, dnia 29 maja 1936 r.

Film-arcydzieło najwyższych wartości artystycznych Film, który porwie, oszołomi, zachwyci cały Kraków

Nie zapomnij o mnie...

Najpiękniejsza pieśń tęsknoty do miłości. W rolach głównych: Najśłynniejszy śpiewak świata — następca CARUSA Benjamino Gigli, słynna partnerka JANA KIEPURY Magda Schneider, oraz ośmioletnie dziecko-fenomen PIOTR BOSSE. Nadzwyczajna, pełna niebywałego przepychu wystawa. Genialny mistrz-tenor, BENJAMINO GIGLI odśpiewa w tym arcyfilmie kilkanaście najpiękniejszych arji z najwybitniejszych znanych oper. W piątek dnia 29-go bm. przedstawienia o godzinach 5-ej, 7-ej i 9-ej wieczór na rzecz wdów i sierot dziennikarzy krakowskich, zniżki i wolne wstępy w tym dniu nieważne. Dalsze przedstawienia w dni powszednie o godz. 5-ej, 7-ej i 9-ej w dni świąteczne o godz. 3-ej, 5-ej 7-ej i 9-ej. Przedstawienia po cenach popularnych odbędą się w sobotę dnia 30 bm. o godz. 3-ej popołudniu i w świąteczny poniedziałek dnia 1-go czerwca o godz. 12 ej w południe.

Negus w Londynie.

Cesarz abisyński Haile Selassie przybył do Londynu, gdzie został powitany entuzjastycznie przez mieszkańców stolicy Anglii. Cesarz zamieszkał w sąsiedztwie poselstwa abisyńskiego. Zdjęcie dokonane w chwili, gdy córka cesarza z balkonu dziękuje Anglikom przy pomocy mikrofonu za serdeczne przyjęcie.

Kronika kulturalna.

„Nieboska Komedja“ wystawiona w Wiedniu.

W sobotę odbyła się w Wiedniu w przepelnionej sali Burgtheatru uroczysta premiera „Nieboskiej Komedji”. — Do teatru przybyli przedstawiciele władz z ministrem oświaty Partnerem i ministrem sprawiedliwości Hammersteinem naczelnym, elita świata literackiego i artystycznego Wiednia, członkowie korpusu dyplomatycznego i liczni przedstawiciele prasy. Jako delegat ministra oświaty i Polskiej Akademii Litera-

tury był na premierze L. Staff. „Nieboska Komedja“ w tłumaczeniu poety F. T. Cso-kora otrzymała w teatrze wiedeńskim, niezwykle staranną obsadę. Henryka grał Werner Krauss, Pankratego — E. Balzer. Obaj ci artyści stanowią czołowe siły Burgtheatru. Rolę hrabiny odtworzyła świetna artystka Ortner — Kallina. Sztukę reżyserował Rubeling. — „Nieboska Komedja“ gra na jest w cyklu p. t. „Głosy narodów w dramacie“, w którym wystawione są największe arcydzieła sztuki dramatycznej świata. Dramat polski będzie grany również w czasie festiwalu wiedeńskiego t. zw. „Wiener Festwoche“, w czasie którego do Wiednia zjeżdża wielu cudzoziemców. Z okazji premiery „Nieboskiej Komedji“ wszystkie wiedeńskie dzienniki zamieściły pochlebne recenzje, oraz artykuły omawiające stosunki kulturalne polsko-austriackie.

—000—

DRUGI SFINKS W EGIPCIE. W okolicach Tell-el-Amarna w Egipcie odnaleziono płaskorzeźbę z kamienia, wyobrażającą Sfinksa. Rzeźba ta pochodzi, jak sądzą archeolodzy, z okresu na 3000 lat przed Nar. Chrystusa. Sfinks różni się tem od znanego

mnie, gdyżmy siedzieli w kawiarni:

— Wiesz! Wszystko mi daruję. Tylko tej skopografodydaktyki nie mogę zapomnieć. Mnie tak brąc na „fis”? Mnie?

Uspokoilem go melancholijną uwagą, że to przecież dowodzi wielkiej fantazji u chłopaka.

I nawet był mi za tę uwagę wdzięczny. BAYARD.

Z teatru im. Słowackiego.

„Tragedja o polskim Scylurusie“ — Jana Jurkowskiego, w transkrypcji A. E. Balickiego.

Z okazji uroczystości ku czci Piotra Skargi, jakie odbyły się w Krakowie w sobotę i niedzielę, wystawił Teatr miejski sztukę poety z czasów Zygmunta III, Jana Jurkowskiego — związaną tylko epoką z postacią Piotra Skargi: „Tragedję o polskim Scylurusie i trzech synach koronnych z ojczyzny polskiej...“ Jest to misterjum religijno-obyczajowe, w którym postać z postaciami trzech synów sędziwego Scylurusa, przedstawia trzy rodzaje obywateli Rzeczypospolitej polskiej XVII. wieku. Herkules wyobraża prawe i dzielne żołnierstwo, Diogenes — naukę i filozofię, a Parys — zbytki, zniechęcałość i próżniactwo. W szeregu innych postaci, wziętych przeważnie z mitologii klasycznej, przedstawia autor: bogactwo, mądrość, rozkosze ziemskie i t. d., a w interludjach, dających obraz ludzi współczesnych poecie, nie szczędzi Jurkowski satyry na życie zbytkowne i złe wychowanie młodzieży.

To szlachetne misterjum z pierwszych lat XVII w., grywane często w prywatnych teatrach magnatów polskich owej epoki — oglądane dzisiaj na scenie, choć samo w sobie nie jest dramatem, zastanawia przecież oryginalnością pomysłu i rzuca niemały urok dzięki prymitywom formy. Kompozycja mitologii greckiej ze

współczesnością jest w tym utworze oryginalną, w trzysta lat później przypomni się w genialnej wizji „Nocy Listopadowej“ Wyspiańskiego. Oryginalne jest tu również wyzyskanie motywu misterjum średniowiecznego dla religijnego pogłębienia utworu (śmierć, anioł, diabeł). Jednak ten cały aparat mityczny i głębokie nastroje misteryjno z przed kilkuset lat, zamknięte w prymitywnej formie djalogów, wymagają na dzisiejszej scenie — ożywienia, a w stosunku do dzisiejszej widowni — zbliżenia. A sposób podania takiej sztuki może być obecnie tylko jeden — widowiskowy.

I tak też „Tragedję o polskim Scylurusie“ Jurkowskiego Teatr krakowski wystawił. Charakter widowiskowy przedstawienia nakłada specjalne obowiązki na reżyserję i grę aktorów. Dyrektor K. Frycz, reżyserując „Scylurusa“, wywiązał się z trudnego problemu zreszcie: zachował charakter prymitywny misterjum średniowiecznego w statyce głównych postaci, wyzyskując szczęśliwie formę szopkową przy wprowadzeniu na scenę Śmierci, Anioła i diabła — a to wszystko ubrał w przepyszną pod względem malarskim i stylowym dekorację i w pomysłowe kostjomy. I w tym kontraście prymitywu z bogactwem oprawy malarskiej, kryje się tajemnica ożywienia sztuki z przed kilkuset lat — na scenie dzisiejszej. Druga tajemnica tej widowiskowości „Scylurusa“ kryje się w grze aktorów. Można powiedzieć, że w sztuce Jurkowskiego niema właściwie ról — nie może być więc mowy i o grze aktorów. A jednak po-

stacie tego misterjum robiły wrażenie: punkt ciężkości z gry aktorskiej przerzucony został na wypowiedzenie słowa. Do szczęśliwego rozwiązania tego problemu przyczyniła się poetka transkrypcja prof. A. E. Balickiego, który wieniszowaną mowę Jurkowskiego umiał zbliżyć do współczesności, zachowując jednak jej charakter, styl, koloryt i rytmikę. Dalej: dziełki transkrypcji p. Balickiego poszczególne sceny „Scylurusa“ ożywiły się, nie tracąc przy tem nic ze swojego uroku prymitywności. Bez takiej transkrypcji i bez takiej reżyserji sama patyna XVII. wieku nie wzbudziłaby na widowni zainteresowania dla „Scylurusa“.

Wśród długiego rzędu aktorów, którzy naogół wypowiedzieli wiersz dobrze — na szczególną pochwałę zasłużyły panie: Suchecka (cnota) i Starkówna (Wenus). Wiersz w ich interpretacji miał dużo wdzięku i melodyjności. Doskonale maskę i postawę miał p. Białkowski, jako Scylurus, a pp. Węgrzyn, Kaliszewski, Modzelewski i Woźnik — wyglądali stylowo i role swoje oddeklamowali z dużym odczuciem piękna archaicznego. Plastyczne typy szlachty XVII wieku stworzyli pp.: Staszewski (Wielki Chwał) i Szubert (Orczykowski). Dużo szczerości było w grze p. Kopezewskiego (student). Produkcje choreograficzne według projektu p. Z. Janczewskiej.

Sztuka była bogato ilustrowana muzyką, którą prof. Z. Jachimiecki opracował na podstawie starych motywów.

ANTONI WASKOWSKI.

posagu Sfinksa pod Memfisem, iż posiada ludzkie ręce, gdy tamten ma lwie łapy. Blok z płaskorzeźbą odnaleziono w ruinach pałacu króla Akhunata, który panował w Egipcie w r. 1375 przed Nar. Chrystusa. Sfinks wpatrzony jest w kulę słoneczną. Obok rzeźby Sfinksa odnaleziono też szereg cennych wykopaliisk i tablic z hieroglifami.

Radio.

Upodobania młodocianych słuchaczy.

Pewien szwajcarski nauczyciel w Bernie przeprowadził na temat radja ankietę pośród uczniów między 10 a 15 rokiem życia. Na 332 zapytanych uczniów 221, czyli 66 proc. odpowiedziało, że ma możność stalego słuchania radja, a tylko 0.3 proc. nie wykazało dla radja żadnego zainteresowania. Najbardziej lubianymi przez młodzież okazały się audycje muzyczne zwłaszcza muzyki ludowej (86 proc.) Na drugim miejscu dzieci postawiły śpiew (75 proc.); 65 proc. słucha chętnie koncertów orkiestralnych, a 22 proc. ustosunkowuje się do nich niechętnie. Wbrew przewidywaniom, że z audycji słownych młodzież najbardziej interesuje się wiadomościami sportowymi, okazało się, że najwięcej dzieci, bo 81 proc. opowiedziało się za słuchowiskami radjowymi; audycje sportowe otrzymały tylko 60 proc. wszystkich głosów. Zdziwiająco duży procent, bo aż 36 proc. dzieci okazało zainteresowanie dla odczytów radjowych; jest to cyfra bardzo wysoka, jeśli się zważy, że w ankiecie brały udział 10—12 letnie dzieci.

Kiedy program radjowy jest słuchany? Na to pytanie 59% uczniów odpowiedziało, że słucha radja codziennie; z tej liczby 48 proc. podało, że domownicy podczas audycji radjowych rozmawiają, traktując radjo jako tło przy załatwianiu swych codziennych zajęć.

—O—O—O—

Programy stacji radjowych.

ŚRODA, DNIA 10-go CZERWCA 1936 R.

Program ogólny. Godz. 6.30 Pieśń „Kiedy rano wstają zorze“; 6.35 Gimnastyka; 6.50 Programy lokalne; 7.20 Dziennik poranny; 7.30 Programy lokalne; 8 Audycja dla szkół; 8.10 Audycja dla poborowych; 11.57 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie; 12.03 Muzyka lekka z Ciecchocinka; 12.50 Chwilka gospodarstwa domowego; 12.55 Programy lokalne; 13.05 Dziennik południowy; 15.30 Wiadomości gospodarcze; 15.45 Wesole audycje dla dzieci ze Lwowa; 16.15 Zespół salony Pawła Rynasa; 17 Koncert z Wilna; 17.30 Recital śpiewaczy; 17.50 Anekdoty z życia Grotgera, pogadanka; 18 Programy lokalne; 18.50 Pogadanka aktualna; 19 Koncert orkiestry P. R.; 20 Mozaika muzyczna; 20.30 Wędrowka mikrofonu po prowincji; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka aktualna; 21 Pierwsza audycja z cyklu „Utworki Chopina w wykonaniu słynnych pianistów“ (płyty); 21.30 Śmiech przez łzy — audycja muzyczna ze Lwowa; 22 Wiadomości sportowe; 22.15 Muzyka salonowa z Łodzi; 23—24 Programy lokalne.

Kraków. (293,5 m). Godz. 7.30 Program na dz. bieżący; 7.35 Parę informacji; 7.40 Muzyka z płyt; 12.55 Prosimy do mikrofonu; 14.30 Muzyka z płyt; 15.30 Wiadomości gospodarcze; 18 Poradnik wyścigowy; 18.10 Wiadomości z dnia; 18.15 Reportaży mają głos; 18.40 Koncert reklamowy.

Lwów. (377,4 m). Godz. 12.55 O etykę boiska piłkarskiego; 14.30 Koncert żywe; 18 Silva rerum; 18.05 Arje i pieśni; 18.25 Kłopoty z jedynakiem; 18.40 Koncert reklamowy; 23 Dla rozrywki (płyty).

Warszawa. (1339,3 m). Godz. 6.50 Muzyka na płytach; 7.30 Program na dzień bieżący; 7.35 Parę informacji; 7.40 Płyty; 12.03 Muzyka lekka z Ciecchocinka; 12.55 Ugór świętojański — pogadanka; 18 Jak spędzić święto; 18.10 Pogadanka społeczna; 18.15 Koncert reklamowy; 23—24 Płyta za płytą.

Katowice. (395,8 m). Godz. 12.55 Chwilka społeczna; 18.02 Wiadomości bieżące; 18.15 Muzyka lekka i taneczna z płyt; 14.13 Wiadomości giełdowe; 15.30 Lekcja polskiego; 18 Auto i nieboszczyk; nowela; 18.15 Z piosenką za miasto; 18.35 Koncert reklamowy; 20 Zagłębie Dąbrowskie ma głos — koncert.

Humor.

Książka a spódnia. W bibliotece uniwersyteckiej młody student zwraca się do bibliotekarza o wypożyczenie książki.

— Jakie dzieło pan sobie życzy? zapytuje bibliotekarz.

— Wszystko jedno, byle tom był wielki i ciężki.

— Zdziwiony nieco taką odpowiedzią studenta, bibliotekarz wręczył mu prawo rzymskie z komentarzami.

Po tygodniu przychodzi ten sam student i znów prosi o ciężkie dzieło. Tym razem dostaje pełne wydanie Szekspira w jednym tomie.

Gdy wreszcie poraz trzeci zjawił się z tą samą prośbą, bibliotekarz nie mógł już wytrzymać.

— Co pan robi z temi książkami? Przecież nie sposób, by je pan tak szybko czytał!

— Ja też ich nie czytam. Służą mi do przawaniania spódnia na niedzielę.

MARJAN MANTEUFFEL.

Zolnierzy — potrzeba.

Spowodu nawału materiału redakcyjnego dopiero dziś możemy zamieścić artykuł p. M. Manteuffla.

Artykuł ks. R. Moskały p. t. „Czy wierzymy encyklikom?“ i dalsze, poruszające ten sam temat na łamach „Głosu Narodu“, zachęcają mnie do zabrania również głosu w poruszonej sprawie. Bo sprawa jest pierwszorzędnej znaczenia.

POZNAĆ ZASADY KATOLICKIE!

Encyklika „Rerum novarum“ dotyczy — jak wiadomo — kwestji robotniczej. Encyklika „Quadragesimo anno“ mówi o odnowieniu porządku społecznego i dostosowaniu go do prawa Ewangelicznego. Czy wszyscy katolicy w Polsce — mówię oczywiście o inteligencji — znają te główne enuncjacje papieskie, które obiegły w swoim czasie cały świat cywilizowany? Jeżeli chodzi o starsze pokolenie — jest to rzecz wątpliwa. Mam przekonanie, że dużo, aż nazbyt dużo katolików w Polsce nie czytało ich wcale. Natomiast część młodzieży — ale również część tylko — przestudjowała je gruntownie. A prawo Ewangeliczne? Nieznajomość jego jest wprost krzyżująca, jeżeli chodzi o pokolenie starsze, wzrosłe w czasach pozytywizmu. Władomości młodzieży — lecz zawsze tylko pewnej części — są natomiast gruntowne w tym kierunku i pogłębione. To jest ogólne tło sprawy. Wniosek z tego oczywisty: chcąc czytać — rozumieć — a tembardziej „wierzyć“ encyklikom, to znaczy być głęboko przekonanym o słuszności ich twierdzeń, trzeba być koniecznie katolikiem wykształconym, trzeba znać gruntownie zasady swej wiary, tak dobrze je znać, by móc — w razie potrzeby — stanąć w jej obronie — i trzeba być obeznanym co najmniej z podstawowymi założeniami katolickiej doktryny społeczno-ekonomicznej. Wszystkie więc usiłowania nasze muszą iść przede wszystkim w tym kierunku, żeby skalę zainteresowań i wiadomości przeciętnego katolika podnieść możliwie wysoko. Bo „nie wierzenie encyklikom“ tylko w braku uświadomienia katolickiego ma swe źródło.

A dalej:

Ks. Moskała mówi o pochodach, któreby przypominały wszystkim, a przede wszystkim katolikom, że na świecie jest o pomstę do nieba wołająca bieda, niczem dotychczas niewynagrodzona krzywda i t. p. Ktoś inny wskazuje na konieczność powoływania do życia katolickich z ducha organizacyj pracodawców. Zasadniczo jest w tem dużo słuszności, ale — pytam — skąd wziąć organizacje z ducha katolickie, kiedy tych katolików z ducha tak mało? Więc znowu to samo: pracować nad sobą, wpływać na pogłębienie życia wewnętrznego swych bliźnich, kształtować „wewnętrznego człowieka“ — to jest pierwszym naszym zadaniem, bez którego wszystkie inne muszą być z konieczności skazane na niepowodzenie. Dom należy budować od fundamentu. Materiał pod ten fundament dowozi się już od pewnego czasu — ale go wciąż jeszcze mało. Poważne zadanie spełnia tu Akcja Katolicka.

POZNAĆ ŚWIAT BIEDY.

Pozatem wszystkim trzeba sobie jednak i to wyraźnie powiedzieć, że „wer den Dichter will verstehen — muss in Dichters Lande gehn“. Tak — kto pragnie zrozumieć poetę, musi powędrować w krainę poezji. Niedolę ludzką — nędzę — krzywdę, wynikającą z fałszywego zastosowania się warstw posiadających do tak zwanej „kwestji społecznej“, tej otwartej rany, krwawiącej od wieków na żywym ciele t. zw. „cywilizowanych“ narodów — to wszystko ten tylko zrozumieć potrafi, kto się tej biedy dotykał, kto ją sam znośił lub ją wspomagał, kto płakał z płaczącymi — cierpiał z cierpiącymi — kto wreszcie walczył z walczącymi o lepszą dolę dla owych wydziedziczonych, poniewieranych, odsunętych od biesiadnego stołu. Ale skąd ma zrozumieć ową niesprawiedliwość losu, nie tyle może nawet losu, ile twar-dości serc ludzkich, ktoś — kto się w złotej rodził kołysce i nigdy niedostatku nie zaznał? Kto nie wie, co to niemożność zaspokojenia najprymitywniejszych potrzeb, tak jak nie zdaje sobie sprawy analfabeta z tego co ma oznaczać „a“ lub „b“? Jedna — jedyna jest tylko możliwość, żeby i ów faworyt losu zrozumiał swych wydziedziczonych współbraci: to czytanie i przejęcie się nauką Ewangelji, jej głębią — jej słodyczą — jej niezrównaną mądrością. Bogacz, który nigdy nie zaznał biedy, nie spotkał się z nędzą, nie potrzebował narzekać na niesprawiedliwość losu — zapra-gnie ją poznać, zapra-gnie pochylić się, jak ów ewangeliczny Samarytanin, nad ranami pokrytym wędrowcem i opatrzyć go i napić winem i zawieść do gospody i pielęgnować. Zapra-gnie niewątpliwie tego, gdy życie swe oprze na nauce, płynącej ze świętych ust Boskiego Zbawiciela.

Bo nie chodzi o to — mówi Papież Leon XIII w encyklice „Rerum novarum“ — czy będziesz obfity w bogactwa i dostatki, czy ci ich zbraknie — znaczenie ma tylko to, jak ich będziesz używał. Wgłębiając się w naukę Chrystusa, zrozumiesz czasem ów człek bogaty, że i on również, pomimo swych bogactw, potrafił się przeistoczyć w „ubogiego w duchu“ i zasłużyć na królestwo niebieskie. Bo za Chrystusem nauczającym, uzdrawiającym, cudą czyniącym, ciągnęły kiedyś tłumy — to wszystko, jak ktoś powiedział, czemu na imię „krzywdca“.

IGNORANCJA.

Ale jeżeli ktoś ani nauki Chrystusowej nie zglebił, ani katolickiej doktryny społecznej nie poznał — cóż z takim mówić o encyklikach społecznych? Powiedzieć wielkiemu fabrykantowi, albo obszar-nikowi lub bankierowi, że jest tylko „włodarzem“ swego majątku, że majątek właściwie nie jest jego własnością... Oczywiście nie na was otworzy. Albo przytoczcie jakiemu zblazowanemu arystokracie słowa św. Pawła z II listu do Tesaloniczan: „Jeśli kto nie chce robić — niech też nie je“. W oczy się wam rozświeci. Albo niech bankier wysłucha rozmowań o niesprawiedliwym podziale dochodu społecznego... Wskaże palcem na czoło. Tak — to są wszyscy katolicy. A ileż to katolików i katoliczek uznaje świadome macierzyństwo za rozsądny i społecznie niesprawiedliwy zabieg! Ileż zmienia wyznanie bez żadnego skrupułu, by móc potem zmienić żonę lub męża? Tego rodzaju katolików mamy u nas dużo, niestety. I dlatego, zastanawiając się nad takim stanem rzeczy, chciałoby się nieraz, w chwili depresji, zawołać z Kasprowiczem:

„Hej, odłogiem leży nasza rola,
„Choć są ziarna — niema rąk do siania!“
Mało tych rąk — doprawdy mało — zamało, jak na dzisiejsze czasy.

A burza nadchodzi...

Znałem kiedyś przed wojną bogatego przemysłowca, dobrego człowieka, katolika, który nawet dużo miał łożyć na potrzeby Kościoła, nie uznającego — jak się kiedyś z rozmowy z nim przekonałem — Bóstwa Chrystusa Pana. Owszem — najdoskonalszy, genialny człowiek — ale nie Bóg. Tacy bywają katolicy.

ZOLNIERZE.

Przebieg obchodu rocznicy encyklik społecznych w Krakowie był pono imponujący. Tak — obchody są u nas zwykle imponujące. W tem Polacy celują. To ma nawet swoje dobre strony. Ale tego zamalo — żeby żyć — żeby się rozwijać — żeby wzrastać w siłę. Dużo jest u nas katolików, którzy gotowi są bronić się. Ale mało — którzyby chcieli przejść do ataku. Obrona jest wygodniejsza. Atak niebezpieczniejszy. W ataku można zwyciężyć — ale i zginąć można. Więc Indzie woleliby się nie narażać. Nadchodzą jednak czasy, w których katolicyzm będzie musiał przejść do ofensywy. Trzeba być ślepym, żeby tego nie widzieć. Ale ofensywa — bez żołnierzy — jest nie do pomyślenia.

Papież Pius XI wyraźnie powiada w swej encyklice Quadragesimo anno, że jeżeli wskazania jego i jego poprzednika, Leona XIII, w sprawie podniesienia proletariatu, nie zostaną zastosowane i akcja odnośna dość energicznie podjęta, to niech nikt nie sądzi, iżby możliwym było obronić skutecznie porządek i pokój społeczności ludzkiej przed głosicielami — nowych poglądów. Ale jednocześnie zachęca Ojciec św. katolików, by nie tracili ducha, „albowiem staczanie zawziętych walk jest cechą Chrześcijan, znoszenie zaś ciężkich trudów jest właściwością tych, którzy jako dobrzy żołnierze Chrystusa, zbliżka za Nim kroczą“.

Dlatego to — o „żołnierzy“ dziś wołam.

Rola i zadania inteligencji miejskiej w pracy kulturalnej na wsi.

Tygodnik rolniczy „Zagroda wzorowa“ nawołuje dość często do współpracy inteligencji ze wsią, a to dlatego, że pomimo istniejących Kółek rolniczych, Kół kobiet i Kół młodzieży i urządzanych w nich odczytów kultura i oświata ludu bardzo słabo się podnosi. Toteż należy się szczerą wdzięczność p. Stanisławowi Goszczyńskiemu, że w artykule „Inteligencja na wsi — pionierami oświaty“ Nr 14 oświetlił braki w pracy dla ludu i wskazał środki zapobiegawcze.

P. Goszczyński wspomina, że jest za dużo organizacyj na wsi, które często się zwalczają, zwłaszcza młodzieżowych i zaleca ich zjednoczenie, lub zlikwidowanie tych, które działają destrukcyjnie pod kierunkiem czynników wrogich interesom Państwa.

O nauczycielstwie wyraża się, że pomimo przeciążenia pracą zawodową, powinno brać czynny udział w pracy społecznej i oświatowej pozaszkolnej, gdyż stosunek obojętny do organizacji państwowo-twórczych jest niedopuszczalny.

I duchowieństwo — mniema p. Goszczyński — nie stoi wszędzie na wysokości swego duszpasterskiego zadania, gdyż występuje przeciw państwowym organizacjom oświatowo-kulturalnym spod innego znaku jak Akcja Katolicka i twierdzi, że tam, gdzie się to dzieje, panuje zamieszanie, klótnia i ciemnota.

O urzędach gminnych, pisze: „Od sekretarza i wójta trzeba już dziś wymagać cenzuru naukowego, chociażby średniej szkoły, z uwzględnieniem rolniczego przeszkolenia i praktyki samorządowej. Dobrymi gospodarzami gminy mogą być tylko społecznicy z zamiłowaniem, dla których dobro wsi stoi na pierwszym miejscu. W gminie koncentrują się wszystkie nici spraw oświatowych i dlatego żądać musimy od zarządu pomocy i współpracy w oświacie“.

Wreszcie wytyka obojętność pod względem oświatowym wielu dworów w stosunku do mieszkańców wsi „z krzywdą dla obu stron: wsi i dworu, bo dla dworu korzyścią są kulturalni mieszkańcy wsi, jednocześnie dwór może okazać dużo pomocy organizacjom wiejskim“.

Sprawa, którą poruszył p. G. acz nie nowa, mimo to zawsze ważna, bo dotyczy podstaw państwowych, dlatego też wymaga głębszego ujęcia i dokładniejszego oświetlenia.

Prawdą jest, że za wiele powstaje stowarzyszeń młodzieży wiejskiej, co stąd pochodzi, że przewrotowcy przypuszczają ataki na pozycje, które jako, mało bronione i uświadomione można łatwo zdobyć. Te zaś, które można nazwać państwowo-twórczymi, jak Kółka młodzieży i Stowarzyszenia pozostające pod kierunkiem akcji katolickiej często ścierają się ze sobą spowodu systemu koedukacyjnego, na którym opierają się Kółka. Kto żyje na wsi, widzi jasno że młodzież dorastająca potrzebuje troskliwej opieki moralnej.

Jakich księży ma na myśli p. G., gdy o nich wspomina, że występują przeciwko państwowym organizacjom oświatowo-kulturalnym spod innego jak Akcja Katolicka znaku, trudno się tu domyśleć. Co do nauczycielstwa, to powszechnie jest wiadomo, że dlatego najczęściej wstrzymuje się od czynności oświatowych i społecznych, aby nie stracić posady, lub nie być przeniesionym na inną. Doświadczenie pouczyło też niedawno temu nauczycieli, gdy podjęli się przeprowadzenia wyborów z polecenia starostów, że stracili popularność wśród ludu. Co do urzędów gminnych, to już okazu-

je się, że zbiorowe gminy nie dorosły do wielkiego zadania administracyjnego. Może się to stać przez wieloletnią, pełną poświęcenia pracę dla dobra wsi, inteligencji rolniczej i moralnej.

O dworach sprawa przesądzona, gdyż nie zrozumiały swego wielkiego zadania kulturalnego w przeszłości, a dziś znikoma ilość nie wywrze wielkiego wpływu na podniesienie kultury i oświaty włościan.

Z uwag tych wypływają pewne wnioski: Czyniki miejscowe na wsi powinny być zasilone inteligencją przebywającą w miastach. Mam tu na myśli nie tylko młode siły bezrobotne, lecz także emerytów i weteranów zawodu jak kapłanów, lekarzy, profesorów szkół ogólno-kształcących i fachowych rolniczych, handlowych i przemysłowych. Tych zapraszamy do współpracy, w celu podniesienia poziomu intelektualnego mieszkańców wsi.

Słyszymy od dłuższego czasu głosy współczucia spowodu bezrobocia i nędzy wsi, czytamy o małej liczbie wśród poborowych zdolnych do służby wojskowej, o wielkim przyroście ludności, lecz nie widzi my skutecznej pracy w celu poprawy stosunków społecznych i polepszenia doli włościan i robotników. Natomiast wywrotowcy wykorzystują nieudolność społeczeństwa i czynią ustawiczne postępy w swej agitacji. A przecież jak słusznie twierdzi p. Prof. Caro: „dopiero z nimi pogodzeni, wyposażeni w jednych w ziemię, drugich godną kulturalnego człowieka pracę, możemy wspólnym frontem skierować się ku obronie najwyższych dóbr narodowych i kulturalnych“ — („Ruch Katol.“ Maj).

Dlatego nie wolno zwlekać i zadawał-niać się wzniosłymi projektami, lecz trzeba przyjść na wieś dającą robotnika miastu i chwycić za pług na wspólnej niwie narodowej.

Wielu jest tych, którzy wielkimi, górnymi programami i hasłami wyobraźnię podniecają i upajają, mniej zaś takich, którzy z dnia na dzień ofiarnie umiłowanej sprawie są oddani. Programy są gotowe, prosimy przyjść na wieś i wykonać je.

KS. GOŁBA FRANCISZEK.

OBUWIE wszelkiego rodzaju tak:

spacerowe, wieczorowe, sportowe, na chore nogi, do polowania, jakoteż buty z cholewami oficerskie i do konnej jazdy poleca ze składu i na zamówienia po cenach niskich

Pierwszorzędny magazyn i pracownia obuwia

PIOTR WASIK dawniej W. KAPERA

Kraków, ul. św. Tomasza 29.

Specjalny dział reperacyjny do dyspozycji P. T. Klienteli.

Ważne orzeczenie N. T. A.

w sprawie zaliczania lat do emerytury.

Najw. Trybunał Admin. ustalił ostatnio jednym ze swych orzeczeń, następującą zasadę prawną:

Art. 36 ustawy emerytalnej przewidujący doliczenie do wysługi emerytalnej pewnych okresów, które nie były brane pod rozwagę przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego, nie określa żadnego terminu dla wniesienia odnośnych żądań, wobec czego obowiązkiem władzy jest rozpoznanie żądań dotychczas nierozpatrywanych.

Orzeczenie to wydał N. T. A. w związku z następującą sprawą:

Przeniesiony dekretem z 16 grudnia 1926 w stan spoczynku por. Włodzimierz Dubrawski zażądał w podaniu z 11 września 1933 doliczenia mu wysługi lat czterech z tytułu utraty zdolności zarobkowej (art. 9 pkt. 2 i art. 12 ustawy emerytalnej) oraz doliczenia mu czasu pracy w starych drużynach sokolich.

Ponieważ Ministerstwo Spraw Wojskowych podanie to załatwiło odmownie, wniósł por. Dubrawski przez adw. Dra Wusatowskiego w Krakowie skargę, zarzucając niezgodność z ustawą oraz wadliwość postępowania.

Najw. Trybunał Adm. wyrokiem z dnia 25 maja 1936 L. rej. 8210/33 uznał, że było obowiązkiem władzy rozpoznanie żądań skarżącego, przez władzę dotąd nierozpoznawanych, a brak tego rozpoznania spowodował istotną wadliwość postępowania, skoro skarżący por. Dubrawski żądał nie przyznania mu prawa do zaopatrzenia emerytalnego, lecz dodatkowego doliczenia pewnych okresów.

Dlatego też Najw. Tryb. Adm. uchylił za-skarżone orzeczenie spowodu wadliwego postępowania i zarządził zwrot wniesionej opłaty.

Od soboty dnia 6 b. m. w kinoteatrze „Sztuka“

Ostatni przebieg sezonu, który zachwycił wszystkich! Przepyszna uczta humoru, piosenki, wy-twrności, flirtu i zabawy!

Miłość cygana

arcywesoła, arcypikantna komedia śpiewno-muzyczna, według operetki JERZEGO JARNO. Ogień, temperament! Cudowne piosenki! Świeżość, lekkość! W głównej roli świetny zespół artystów wiedeńskich: Greta Thelmer, Paweł Vincenti, Ernest Verbees, Albert Paulig, J. Junkermann i w. innych. — Muzyka: Jerzy JARMO, Schmidt-BOELKE. Fascynująca akcja romansowa, pełna uroku i piękna, owiana jest poetycznym nastrojem.

Ogromne zakupy żelaza na cele angielskiego przemysłu wojennego.

Pospieszne i na dużą skalę prowadzone zbrojenia, do których ostatnio przystąpiła Anglia, skłoniły angielski przemysł stalowy do poczynienia bardzo znacznych zakupów w Rosji sowieckiej. W ciągu najbliższych 15-tu mie-

sięcy, przemysł ten zamierza nabyć około 150.000 ton indyjskiego surowca żelaznego i mniej więcej taką samą ilość żelaza sowieckiego. Zakupy te świadczą wymownie o rozmiarach rozbudowy angielskiego przemysłu zbrojeniowego, który po-za-tem zaopatruje się w znaczne ilości półfabrykatów żelaznych na kontynencie europejskim.

Żydzi byli przygotowani w Przytyku-

ZEZNANIA DALSZYCH ŚWIADKÓW W PROCESIE RADOMSKIM.

W dalszym ciągu rozprawy sądowej w Radomiu w sobotę zeznał świadek St. Zasad, który zeznał, że żyd Krengiel bil kłonią chłopów, jadących na wozie. Świadek Elżbieta Jopkowska wskazała na Zajdę, Honigę i Bandę, jako na tych, którzy bili uciekających chłopów. Zajda był przewodnikiem bojówki żydowskiej. Z zeznań świadka J. Sułowskiego wynika, że Żydzi byli przygotowani do rozprawy z chłopami. W obecności znajomego Musiałka rozmawiał na tydzień przed zajściami z pewnym żydem, który oświadczył, że „bojkot muszą skończyć, gdyż mają granaty, broń i... gazy trujące”. Świadek J. Sieradz widział strzelającego L. Kirszenwajga i upadającego mężczyznę w młodym wieku. Wymienił też kilku ży-

dów, których widział na ulicy z narzędziami do walki.

Prawie codziennie przed gmachem sądowym w Radomiu gromadzą się tłumy żydów, które usuwa policja. By nie dopuścić do ewentualnych demonstracji oskarżonych przewozi się z aresztu do sądu samochodami ciężarowymi.

Formalna bitwa Arabów z wojskiem angielskim.

W okolicach Jerozolimy, w odległości 3 mil od miasta, oddział żołnierzy brytyjskich miał długotrwałą utarczkę z Arabami, któ-

1000 dzieci krakowskich na półkolonjach Towarzystwa Przeciwgruźliczego.

W dobie nędzy i bezrobocia największy wysiłek poświęcić trzeba ochronie zdrowia najmłodszego pokolenia, które najdotkliwiej w obecnych warunkach ulega chorobom, zwłaszcza zaś niszczącej nasze społeczeństwo gruźlicy. Krakowskie Tow. Przeciwgruźlicze prowadzi taką działalność za pobiegania gruźlicy wśród dzieci i młodzie-

ży — już od 25 lat, tworząc w okresie letnim półkolonje dla dzieci w parkach miejskich. Wyniki pobytu dzieci w półkolonjach są dla ich zdrowia i rozwoju bardzo korzystne, jednakowoż z braku funduszy Towarzystwo może przyjmować na półkolonje zaledwie około 1000 dzieci, co nie odpowiada potrzebom z roku na rok rosnącym. Aby umożliwić większej ilości dzieci korzystanie z półkolonij, przystąpiło Towarzystwo do budowy własnego pawilonu dla półkolonij w parku dra Jordana. Pawilon ten, dzięki ofiarnej, paroletniej pracy Sekcji Pań i młodzieży akademickiej, stanął już pod dachem, kosztem kilkudziesięciu tysięcy złotych, zebranych z groszowych datków społeczeństwa i z pomocą subwencji Min. Opieki Społ. Na ostateczne wykończenie budynku i jego wewnętrzne urządzenie potrzeba jeszcze znacznych sum. Zarząd Tow. wierzy, że ofiarność publiczna nie zawiedzie, na nią bowiem w pierwszym rzędzie liczy. Niechaj nie uchyli się nikt od poparcia zbiórki na ten cel, jaka odbywać się będzie w dniach od 11 do 13 bm. Ofiary składać również można w gotówce na konto P. K. O. 413.480, oraz w materiałach budowlanych i sprzętach urządzenia wewnętrznego.

Poświęcenia wzniesionego pawilonu dokonano w niedzielę 28 bm. Ks. Metropolita Sapieha.

Konsekracja ks. biskupa Jana Lorka.

W niedzielę odbyła się w Warszawie w kościele św. Krzyża konsekracja ks. biskupa Jana Lorka, administratora apostolskiego diecezji sandomierskiej. Sakry biskupiej dokonał ks. kardynał Kakowski a współkonsekratorami byli: ks. arcybiskup Gall i ks. biskup Gawlina. Na uroczystości obecni byli przedstawiciele władz państwowych, wicemin. spraw wewn. Korsak i dyr. dep. min. oświaty Fr. Potocki. Po Mszy św. odśpiewano uroczyste Te Deum.

rzy z zasadzki zaatakowali autobusy żydowskie, raniąc ciężko jedną kobietę. W walce żołnierze brytyjscy używali nitylko karabinów maszynowych, ale i samochodów pancernych. Była to w małej skali formalna bitwa. Arabowie zajęli dawne tureckie okopy, znajdujące się na wzgórzu, które wojska brytyjskie otoczyły, oświetlając je reflektorami. Jeden z żołnierzy brytyjskich został ranny, po stronie arabskiej, jak przypuszczają jest wielu zabitych.

Po nieudanych rokowaniach emira Transjordanji z przywódcami Arabów z Palestyny, celem nakłonienia ich do zakończenia strajku, dzienniki angielskie donoszą, że przywódcy Arabów nie odstąpili przedewszystkiem od swego żądania całkowitego wstrzymania imigracji żydowskiej, co najmniej dopóki komisja królewska, którą rząd brytyjski powołał ma obecnie do życia, nie przeprowadzi śledztwa co do przyczyn zaburzeń. Ponieważ żądanie to jest nie do przyjęcia dla W. Brytanji, jako sprzeczne z zasadami mandatu, strajk Arabów będzie trwał nadal.

potłuczenia i lżejsze rany. Ściana domu, na którą wpadł autobus silnie się zarysowała, autobus został rozbity.

Tajemniczy maniak podpala domy w N. Jorku.

Od kilku dni dzielnice Nowego Jorku Harlem i Bronx są zaalarmowane licznymi pożarami, które, jak stwierdzono, były spowodowane przez podpalenie. Po serii pożarów, jakie wybuchły w sobotę i niedzielę,

w poniedziałek rano wezwano znowu straż ogniową do 7 pożarów w Bronxie i Harlemie. W płomieniach jedna osoba utraciła życie, a 75 jest rannych. Przypuszczają, że podpalenia są dziełem manjaka. Zmobilizowano 300 policjantów, którzy poszukują sprawcy podpażeń.

Co znaczy ten pośpiech?

Wśród pełnomocnictw, o które zwrócił się obecnie rząd do ciał ustawodawczych, znajduje się projekt ustawy, która ma się ukazać w formie dekretu, o stosunku państwa do Zboru ewangelicko-augsburgskiego. Zrozumiałe są pełnomocnictwa, dotyczące spraw finansowych, gospodarczych, obrony kraju, a niecierpiące zwłoki, ale ustawa, normująca stosunki państwa z jednym z wyznań, czyż wymaga tak gwałtownego pośpiechu, że się ją umieszcza w pełnomocnictwach? Tembardziej, że pertraktacje pomiędzy departamentem wyznań a przedstawicielami Zboru ew.-augsburgskiego trwały szereg lat. Umieszczenie projektu powyższej ustawy wśród pełnomocnictw jest sprzeczne z oświadczeniem ministra Świętosławskiego, który podczas dyskusji w sejmie nad budżetem ministerstwa W. R. i O. P. zaznaczył, że projekt ustawy, normujący stosunki państwa ze Zborem ew.-augsburgskim zostanie przedstawiony do uchwalenia ciałom ustawodawczym, podobnie jak to miało miejsce w r. 1925 z konkordatami oraz podczas ostatniej sesji parlamentarnej z umowami, regulującymi stosunki z wyznaniem muzułmańskim i karaimskim.

Jeśli nowośel w bieliznie to EGA Skład fabr. Kraków, Szawska 23.

92 tys. robotników włoskich w Abisynji.

Od dnia 1-go stycznia 1935 r. aż do 31 maja br. wysłano do Afryki wschodniej 118.540 robotników. 453 robotników zginęło wskutek chorób i nieszczęśliwych wypadków, z czego 62 zostało zabitych przez Abisynczyków. 25.351 powróciło do ojczyzny wskutek wygaśnięcia kontraktów, 92.736 robotników pozostaje obecnie nadal w Afryce wschodniej.

Ks. prof. Żongolowicz na emeryturze.

Wileńskie „Słowo“ pisze, że w dn. 4 bm. Ks. Dr. Br. Żongolowicz, b. minister WR. i OP., pożegnał się z Uniw. Stefana Batorego, na którym dotąd wykładał prawo kanoniczne. Przeszedł bowiem na emeryturę. Jego następcą na katedrze prawa kanonicznego w Wilnie ma być Ks. Dr. Wal. Meysztowicz, radca Ambasady polskiej przy Watykanie. „Słowo“ pisze, że Ks. Prof. Żongolowicz opuścił ministerstwo „naskutek nieporozumień z gabinetem premiera Kościakowskiego“, a Minister W. R. i O. P. nawet „nie prosił Ks. Prof. Żongolowicza, aby przedłużył swe wykłady do końca roku szkolnego“, — skutkiem czego, „dzięki tej niedbałości słuchacze prawa kanonicznego nie mogli wysłuchać do końca wykładów w roku bieżącym i nie będą mogli w roku bieżącym zdawać egzaminów u swego profesora“.

Łowicz w 800-lecie swego istnienia.

Łowicz, prastary gród, siedziba arcybiskupów gnieźnieńskich i prymasów polskich obchodził w niedzielę 800-ną rocznicę swego istnienia. Rano w kościele kolegialnym ks. prałat Stępowicki odprawił uroczystą Mszę świętą. Po Mszy defiladę wojska i organizacji P. W. przyjął wicewoj. Godlewski, który następnie dokonał otwarcia 4-ech wystaw. W dniu tym odbyło się również otwarcie międzyszkolnego ogrodu przyrodniczego. W południe na rynku Kościuszki w obecności przedstawicieli władz, duchowieństwa, wojska i w otoczeniu licznie zgromadzonej publiczności, odbyła się inauguracja obchodu miasta Łowicza. Orkiestra 10 pp. odegrała pieśń „Bogurodzica“. Okolicznościowe przemówienie wygłosił burmistrz p. Jan Myśliwiec, poczem odbył się konkurs chórów regionalnych. Pierwszą nagrodę otrzymał chór z Kompy. Popołudniu odbyło się widowisko regionalne p. t. „Łowickie pieśni w muzyce i tańcu“.

Modły przeciw wojującemu bezbożnictwu

Związki Sodalij akademickich Holandji, Węgier i Argentyny powzięły inicjatywę wystąpienia czynnego przeciw bezbożnictwu najpotężniejszym środkiem, jakim każdy wierzący w każdej chwili dysponuje — modlitwą. Sodalije powyższe wystąpiły w tym celu z apelem do Sodalij wszystkich krajów, a w szczególności do związku Sodalij akad. w Polsce z prośbą, by Związek wystarał się u Episkopatu Polski o zalecenie w tym kierunku, aby przez całą oktavę Bożego Ciała aż do uroczystości Najśw. Serca Jezus. włącznie wszyscy wierni zanosili modły do Boga w intencji wyżej wyszczególnionej. Czyniąc zadość szlachetnej prośbie, która technie prawdziwą gorliwością w sprawie Bożej, zarządza Kurja Biskupia w Przemysłu modły błagalne i przebłagalne po wszystkich kościołach diecezji w czasie wyżej podanych.

Autobus z 30 pasażerami wpadł na dom.

W Piotrkowie w niedzielę z dworca autobusowego wyruszył wóz autobusowy z 30 pasażerami. Samochód prowadził A. Krygier, z Warszawy. Gdy autobus znajdował się blisko rzeczki Strawy, nagle z prawej strony wyjechał na szosę z bocznej drogi samochód prywatny, prowadzony przez Małdejszyka. Szofer autobusu nie chcąc dopuścić do zderzenia skręcił gwałtownie w lewo. Autobus wpadł na ścianę pobliskiego domu. Szofer autobusu doznał bardzo ciężkich obrażeń wewnętrznych i w stanie groźnym przewieziony został do szpitala. Również poważnych obrażeń doznał konduktor autobusu. 20 pasażerów odniosło dotkliwe

potłuczenia i lżejsze rany. Ściana domu, na którą wpadł autobus silnie się zarysowała, autobus został rozbity.

Od soboty dnia 30 maja b. r. w kinoteatrze „APOLLO“

Arcydzieło cygańskiej muzyki, węgierskiej krwi i wiedeńskiego wdzięku!

Hrabina Marica

przepyszny romans miłosny, kipiący humorem, ogniem, temperamentem i młodością, według nieśmiertelnej operetki Kalmana

Spiew; Muzyka! Taniec! Śmiech! Czardasz! Zachwycające skrypcowe romanse cygańskie! W głównej roli Dorota Wieck Szóke Szakall, Ernest Verebes, Hubert Marischka Reżyser Ryszard Oswald. — Olsniewająca wystawa!

UWAGA: Fenomenalny dodatek kolorowy SILLY SYMPHONY WALTA DIUSEYA p. t. BOGINI WIOSNY Ponadto najnowszy tygodnik zagraniczny.

Przez dwadzieścia lat ani jednego karanego.

Miasto Sythingbourne w hrabstwie Kent w Anglii jest słynne na cały świat z tego powodu, że od 26 lat tamtejsza policja nie sporządziła ani jednego protokołu. Ani jeden z mieszkańców nie był ukarany najmniejszą bodaj karą administracyjną, nie mówiąc już o sądowych. Dopiero w ostatnich dniach stał się skandal, którego całe miasto postawiło na nogi. Z wielką przykrością dowiedzieli się licznie zgromadzeni obywatele, że sława ich została nadszarpnięta. Od tej pory rekord ich przestał istnieć. Jeden z mieszkańców upił się, nawymyślał policji, wobec czego został ukarany grzywną 5 szylingów. Fakt, że kara została wymierzona i poraz pierwszy od roku 1910 wpisana do akt policyjnych — odbił się smutnym echem. W tej chwili mieszkańcy naradzają się, jak ze swej strony ukarać amatora alkoholu, który jednym haustem za dużo wypitej wódki obalił wszechświatową sławę miasta Sythingbourne.

Shirley Temple ubezpieczona na milion dolarów.

Najmniejsza gwiazda wytwórni Fox Film Corporation Shirley została ostatnio ubezpieczona na 1 milion dolarów. Ta olbrzymia suma nikogo w Ameryce nie dziwi, gdyż Shirley zarabia 10.000 dolarów tygod-

Córka Curie-Skłodowskiej

pani Joliot-Curie została mianowana w gabinecie Bluma podsekretarką stanu dla badań naukowych.

Z kraju i ze świata.

POPIERSIE PADEREWSKIEGO W PARYŻU. W konserwatorium paryskim odbyła się uroczystość odsłonięcia popiersia Paderewskiego, dłuta zamieszkałego w Paryżu rzeźbiciela polskiego Blacka. Pani Rose Bailly odczytała list Paderewskiego do dyr. konserwatorium paryskiego, poczem wygłoszono przemówienie na cześć znakomitego artysty i patrioty.

WYROK NA OSZUSTWOTWÓRZYNYCH. Sąd apelacyjny w Warszawie zatwierdził wyrok, skazujący 10 kombinatorów, którzy dawały się na czas o tem na jakie losy padły wygrane na loterii i starali się te losy jeszcze zakupić. M. in. szajka zakupiła w ten sposób los, na który padła wygrana 100.000 zł.

ŚMIERĆ DWOJGA DZIECI POD SAMOCHODEM. Pod Sieradzem samochód ciężarowy firmy Haensler z Bydgoszczy wyrwał się do rowu, przgniatając troje dzieci w wieku od 2 do 7 lat. Dwoje dzieci poniosło śmierć na miejscu, trzecie dogorywa w szpitalu.

POŻAR STRAWIŁ w mieście Aorazawa w Japonii przeszło 120 budynków, a w tem gmachy szkoły początkowej i banku. Straty wynoszą ponad milion jenów.

Sport

TABELA LIGOWA.

Po niedzielnych rozgrywkach — tabela ligowa przedstawia się następująco:

	gier	pkt.	stos.	bram.
Ruch	7	11	22:13	
Garbarnia	7	10	13:8	
Wisła	7	9	9:8	
Warta	7	8	19:14	
Warszawianka	7	8	13:12	
Pogoń	7	6	13:13	
L. K. S.	7	5	17:17	
Śląsk	7	5	8:14	
Legia	7	4	8:12	
Dąb	7	4	9:20	

MISTRZOSTWA KOLARSKIE WOJEW. KRAKOWSKIEGO. W Krakowie odbyły się zawody kolarskie na szosie o mistrzostwo województwa krakowskiego. — W biegu dla stowarzyszonych na dystansie 100 km. (trasa, Borek Fałęcki — Mogiła — Gdów — Borek Fałęcki) — I. m. uzyskał Badoń (Garbarnia) 3:09 m, II. m. Wandor (Legia) 3:12:14, dla niestowarzyszonych na 50 km. I. m. Kupczak 1:29:55.

O PUHAR DAVISA. W niedzielę zakończył się w Wiedniu turniej tenisowy o puchar Davisa pomiędzy Austrią i Belgią. W wyniku ogólnym Austria pokonała Belgię w stosunku 4:1. W Berlinie Niemcy zwyciężyły Argentynę w stosunku 4:1. Do półfinałowych więc rozgrywek dojdzie między Niemcami a Irlandią w Berlinie, oraz Francją i Austrią w Paryżu.

ZWYCIĘSTWO KUCHARSKIEGO I NOJI W BUDAPESTCIE. W niedzielę odbyły się w Budapeszcie międzynarodowe zawody lekkoatletyczne z udziałem trzech lekkoatletów polskich Kucharskiego, Noji i Lokajskiego. Kucharski i Noji wygrali w swoich konkurencjach zdecydowanie, natomiast Lokajski przegrał niespodziewanie w rzucie oszczepem z Varszaegim.

RTM. KULESZA — MISTRZEM JEŹDZICKIM POLSKIM. W ub. sobotę zakończony został w Łazienkach w Warszawie wszechstronny konkurs konia wierzchowego im. Szefa Depart. Kawalerji. Konkurs ten wyłącznie dla jeźdźców krajowych był równocześnie próbą dla wyeliminowania mistrza jeździeckiego Polski. Pierwsze miejsce zdobył rtm. Kulesza na koniu Ben-Hur. Drugie miejsce rtm. Rojewicz na Arlekinie. W próbie przedolimpijskiej zakończonej również w sobotę, pierwsze miejsce zajął rtm. Rojewicz przed por. Muszyńskim.

MISTRZOSTWA KLASY A w piłce wodnej na terenie Okręgu Krakowskiego rozpoczynają się spotkaniem Cracovia—Makkabi dnia 10 czerwca br. na pływalni w Parku Krakowskim. Następnie odbędą się mecze: dnia 12 bm. Cracovia—YMCA; dn. 19 bm. YMCA—Makkabi. Mistrz kl. A wchodzi następnie do rozgrywek eliminacyjnych o wejście do Ligi, które odbędą się dnia 28 lipca br. Faworytem na mistrza Okręgu Krakowskiego jest Cracovia, która w ubiegłym roku spadła z Ligi.

Składki złożone w administracji dziennika „Głos Narodu”.

Na Arcybiskupi Komitet Ratunkowy: Wincenty Zimał z 2; A. K. z 2; N. N. z 10; Smreczynska z 3.

Na budowę wikarówki przy kościele P. Marii: OO. Reformatki z 25.

Na kuchnię Siostry Samuela: Lewaj, liczka z 5.

Organizacja, która przygotowuje do walki z niewidzialnym wrogiem.

Na marginesie Tygodnia Polskiego Czerwonego Krzyża.

„Gdziekolwiek ukaże się widmo śmierci, pożoga, lub głód, nędza i rozpacz, tam rozciąga swe opiekuńcze skrzydła Polski Czerwony Krzyż” — głosi ze szpalt dzienników hasło, zamieszczone z okazji tygodnia propagandy tej organizacji, której los dał do spełnienia doniosłą rolę tak podczas wojny jak i w czasie pokoju. Cele jej ogólne zna każdy Czytelnik, nawet taki, który do różnych stowarzyszeń społecznych odnosi się z rezerwą, płynącą stąd, że czasy są ciężkie, a tu wkładki trzeba płacić, choć czasem poprostu niema z czego. Ale Polski Czerwony Krzyż to dzisiaj na szczęście dla wielu wyjątek pod tym względem. Żyjemy w czasach, w których dzień każdy udowadnia nam coraz dosadniej, jak koniecznym jest dokonanie tego wyjątku, jak koniecznym jest czynne popieranie tej organizacji. Nikt nie może zaryzykować, że może niedługo nie przyjdzie chwila, w której zbrojące się dzisiaj potęgi rzucą się na siebie i rozegrają krwawe wojenne zapasy. Na tę chwilę trzeba być przygotowanym. W pierwszym rzędzie armją. To prawda. Ale i ludność cywilna nie może pozostać bezradna i bezbronna. Każdy musi wiedzieć jak się zachować w czasie wojny przyszłości, w której nie mniejszą rolę obok pocisków widzialnych odegrają niewidzialni posłańcy śmierci, gazy i bakterje. Są organizacje, które zajmują się ochroną przeciwgazową. Ale Czerwony Krzyż ma tutaj donioślejsze zadanie do spełnienia. Nietylko uczy chronić się i pomagać bliźnim, ale przygotowany jest na zorganizowanie ośrodków leczenia dla tych, którzy padną ofiarą.

Decydujące w większości wypadków znaczenie w obronie przed straszną wojną bakterieryną, z której, nie ludźmy się, pewne państwa

napewno nie zrezygnują, posiadać będzie przestreganie przez szerokie masy zasad higieny. Wpóid je milionom mieszkańców nie grzeszących zbytnią czystością naszych miast, zaniedbanych wsi i brudnych miasteczek nie potrafią żadne nakazy władz lub kary. Na tem polu Czerwony Krzyż jest organizacją bezkonkurencyjną. Zdają sobie z tego doskonale sprawę czynniki kierujące Polskim Czerwonym Krzyżem. Ponieważ wiadomo, że trudniej jest przekonać czy nauczyć starszego, łatwiej trafić do umysłu młodego pokolenia, Polski Czerwony Krzyż obejmuje zakresem swego działania z roku na rok coraz większe rzesze młodzieży. Koła młodzieży P. C. K. rosną. Młodzi ich członkowie uczą się zasad higieny, a po-zatem pracują intensywnie nad ulżeniem doli najbardziej potrzebujących, przesiąkając ideą solidarności, nabierając przez to zalet dobrych obywateli, którzy kiedyś, gdy przyjdzie tego potrzeba, spełnią doniosłe zadanie wobec państwa i społeczeństwa. A potrzeba zajść może nietylko w czasie wojny, lecz również w czasie pokoju, gdy kraj nawiedzi powódź, epidemia lub inny kataklizm.

Propaganda higieny prowadzona przez Polski Czerwony Krzyż, jeśli obejmie szerokie masy, da po-zatem doraźne wyniki, zmniejszenie zapadalności na choroby zakaźne, a przez to podniesienie zdrowotności społeczeństwa i przysporzenie państwu większej liczby zdrowych obywateli. Doniosła ta akcja, wymagająca wy-trwałości i poważnych środków, zależy w pierwszym rzędzie od poparcia zamierzeń P. C. K. przez całe społeczeństwo, którego obowiązkiem jest umożliwienie tej organizacji spełnienia wielkiej misji.

—000—

500 rzeźników i masarzy

żąda 20 proc. podwyżki.

W tych dniach miała rozpocząć się w Krakowie konferencja w sprawie placu czeladników masarskich i rzeźniczych. Tymczasem czeladnicy, nie czekając na rozpoczęcie układow, przystąpili w poniedziałek do strajku, który ogarnął około 500 osób. Strajk ma podłoże ekonomiczne. Czelnadnicy domagają się podwyżki placu około 20 procent. Zaznaczycy należą, że rzeźnicy i masarze są w większości członkami Z. Z. Z., uchodzących za organizację pryncypalną.

W poniedziałek zlikwidowany został strajk okupacyjny w fabryce pudełek tekturowych J. Pacanowskiego, przy ul. Grzegorzcekiej. Po raz pierwszy w tym dziale produkcji zastosowano w umowie zbiorowej taryfę plac, przy-czem robotnicy uzyskali podwyżki. Zakończył się również strajk w fabryce wyrobów papierowych Gleithalsa. Podjęto również pracę w fabryce Piaseckiego. — Wybuch nowego strajku zanotował Inspektorat Pracy w fabryce kartonazy Heitnera.

Całoroczny ośrodek wypoczynkowy dla robotników powstanie w Krakowie.

Onegdaj odbyło się w Krakowie walne zgromadzenie Tow. Kolonji Wakacyjnej „Radość Dziecka”, które od szeregu lat wysyła dzieci robotników na kolonie do miejscowości podgórskich. W tym roku kolonja będzie urządzona w Chabówce. Pierwsza partja dzieci w liczbę 100 wyjedzie na lipiec, druga, licząca również około 100 dzieci, wyjedzie na kolonje w sierpniu. W drugiej partji znaczny procent dzieci pojedzie bezpłatnie. Na zgromadzeniu tem przyjęto do wiadomości sprawozdanie finansowe, oraz rezygnację z prezesury p. St.

Burtana, który nadesłał list z deklaracją złożenia 2.000 zł. na budowę własnego domu kolonji „Radość Dziecka”. Wybrano nowy zarząd z prezesem dr. Br. Kuźnierzem naczele. Na wiceprezesa wybrano p. Dylągę, na skarbnika p. Mi klasińskiego, na sekretarkę p. Knapikównę. Ponadto do zarządu weszli ks. Red. Długosz, J. Rachwałówna, dr. Rozmarynowicz i p. Soltys. Wspomniane towarzystwo kolonji dla dzieci robotniczych zamierza rozszerzyć swą działalność w kierunku utworzenia ośrodka wypoczynkowego całorocznego dla robotników.

Dziś inauguracja „Dni Krakowa”.

Kraków stoi w przededniu otwarcia pierwszych „Dni Krakowa”. Program otwarcia, które nastąpi dzisiaj we wtorek, przedstawia się następująco: o godz. 17.30 capstrzyk orkiestr. O godz. 19.15 czterej trębaczce zagrają z wieży ratuszowej fanfary. U stóp wieży zgrupował się Komitet „Dni Krakowa” oraz szereg osobistości. Do zebranych przemówił prez. Kapliki. Po przemówieniu prezydenta m. podniesiona zostanie na wysoki maszt chorągiew o barwach miejskich, z wysytem godłem „Dni

Krakowa”, w formie stylizowanego lajkonika. O godz. 20-ej odbędzie się wielki koncert inauguracyjny na pl. Szczepańskim. Wezmą w nim udział Chór „Echa” i mistrzowska orkiestra kolejowa. W razie niepogody koncert odbędzie się w sali Starego Teatru.

Na czas koncertu ruch kołowy na pl. Szczepańskim zostanie wstrzymany. Ceny biletów bardzo niskie od 1 zł. (siedzące) do 20 gr. — W godzinach wieczornych zabytki miasta i planty będą bogato iluminowane.

Strzelał do szynkarza a trafił szynkarzkę.

W nocy z niedzieli na poniedziałek Piotr Kuźma, 23-letni robotnik z Woli Duchackiej, przybył do piwiarni przy ul. Wielickiej 76. Pijany Kuźma wywołał tam awanturę i w czasie niej wyjął rewolwer z zamiarem oddania strzału do właściciela szynku. Kuźma wykonał swój zamiar. Strzał, który skierowany był w szynkarza trafił jednak jego spółniczkę, Zofię Runo. Ofiara awanturnika doznała rany prawej piersi. Kuźma zbiegł. Runową opatrzyło Pogotowie Ratunkowe.

OSTATNIE DNI POBYTU CYRKA STANIEWSKICH W KRAKOWIE.

Warto zobaczyć obecny program Cyrku Staniewskich, którego główny oddział przybył do Krakowa tylko na kilka dni i już przed „Dniami Krakowa” wyjeżdża. Jak się potocznie słyszy jest to najlepszy program, jaki cyrk Staniewskich dotychczas w Krakowie demonstrował. Wspaniałe popisy i tlesury składają się na pierwszorzędną całość, która cieszy się wielkim powodzeniem u Krakowian. Doskonale jest tlesura olbrzymich szypansów. Program posiada piękne i dobrze wytresowane konie. Występ najlepszego dzisiaj żonglera Massimiliano Truzzi jest owacyjnie oklaskiwany. Czemś niespotykanem jest popis „Żywych posągów z brązu” o wysokiej klasie. Rewelacja dla sportowców jest mecz rozegrany na rowerach (Harry Holt). Poza-tem pierwszorzędny repertuar posiadają BIM BOM i partner Maks. Akrobacje zespołu Hungaria i Ma-

Kronika krakowska

CZERWIEC.

9. Wtorek. Św. Felicjana.
Wschód słońca 3.15, zachód 19.55.
Długość dnia 16 godzin i 40 min.
10. Środa. Bł. Małgorzaty.
Wschód słońca 3.14, zachód 19.56.
Długość dnia 16 godzin i 42 min.

—0-0-0—

ZEBRANIE POSŁÓW I SENATORÓW ziem krakowskiej odbyło się w poniedziałek w Klubie Społecznym. Tematem obrad była m. in. sytuacja ekonomiczna województwa. Na zebraniu był obecny wojew. Gnoiński.

FEDERACJA ZW. OBRONCÓW OJCZY-ZNY wydała odezwę, rozlepioną na murach miasta, w której potępia między innymi akcję strajkową, oraz „bolszewickie” metody walki ekonomicznej, przy pomocy strajków okupacyjnych. Autorzy odezwę wzywają społeczeństwo do konsolidacji w imię hasła, wysuniętych ostatnio przez gen. Rydza-Śmigłego.

MURMAŃCZYCY W KRAKOWIE. W poniedziałek bawili w Krakowie uczestnicy zjazdu Murmańczyków, który zakończony został w niedzielę w Warszawie. Goście udali się na Wawel, następnie zaś na Sowiniec. W uroczystościach Murmańczyków wziął udział wojew. Gnoiński.

WIECZÓR PIĘŚNI MURZYŃSKICH, wykonany onegdaj w Sali Saskiej przez Czesława Sager-Czaję, Polaka, artysty scen amerykańskich, zgromadził liczną publiczność. Artysta okazał się nie tylko doskonałym aktorem, stwarzającym różne kreacje, pełne życiowej ekspresji, ale także i uzdolnionym śpiewakiem, obdarzonym głosem o donośnym brzmieniu basowym, dobrze technicznie opanowanym. Spodziewamy się, że wobec niezwykłego powodzenia interesującego koncertu, powtórzy go niebawem nasz miły gość, rodak z Ameryki. Koncert poprzedził słowem wstępnym Dr. S. M. Mazurkiewicz.

PLAC TARGOWY DLA HURTOWEJ SPRZEDAŻY OWOCÓW. Od 19 bm. utworzony zostanie przez Zarząd miejski na czas aż do odwołania plac targowy dla hurtowej sprzedaży owoców w Rynku Kleparskim na pasie wzdłuż skweru od ul. Krzywiej. Sprzedaż odbywać się będzie we wczesnych godzinach rannych najpóźniej do godz. 11-ej.

ŻYDZI JUŻ ZARABIAJĄ NA „DNIACH KRAKOWA”. Jeden z naszych Czytelników zwrócił się do nas z zapytaniem, dlaczego organizatorzy „Dni Krakowa” wnoszący prowizoryczne urządzenia drewniane na pl. Szczepańskim, powierzyli ich malowanie rzemieślnikom żydowskim. Czy w Krakowie nie ma chrześcijańskich malarzy?

—0-0-0—

TEATRY I KINA KRAKOWSKIE.

Teatr m. im. J. Słowackiego.

Wtorek: „Z miłości niedostatecznie”.
Środa: Wieczorem przedstawienia nie będzie.

CYRK STANIEWSKICH

przy ul. Starowiślniej, obok III. Mostu.
Dziś we wtorek 9 bm. 2 przedstawienia o 4.30 popoł. i 8.30 wiecz. Popołudniu ceny dla wszystkich dodatkowo niższe do minimum.

ŚWIT: „Nie zapomnij o mnie”.
WANDA: „Roberta”.
APOLLO: „Hrabina Marica”.
SZTUKA: „Miłość cygana”.
PROMIEN: „Kwiat Hawaj”.
UCIECHA: „Burza nad Andami”.
STELLA: „Książę Reichstadtu”.
ADRIA: „Doktor X”.
CAPITOL (Podgórze): „Melodie cygańskie” — i „Zły król” (komedia).
BAGATELA: „Demon złota”. Na scenie rewja pt. „Wesoły gość w Bagateli”.
DOM ŻOŁNIERZA: Od 8—12 bm.: „Kleopatra”.

—000—

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. — Dzisiaj we wtorek świetna komedia Wł. Bus-Fekete’go „Z miłości niedostatecznie”. W sztuce opracowanej scenicznie przez reż. J. Karbowskiego udział biorą pp.: Bednarska, Brylińska, Matusiakówna, Suchecka, Białkowski, Burnatowicz, Kondrat, Macherski, Modzelewski i in. — Komedia „Z miłości niedostatecznie” powtórzona będzie w czwartek. — Jutro w środę spowodu popołudniowego przedstawienia dla młodzieży szkolnej (wysprzadane) oraz prób — wieczorem przedstawienia nie będzie.

„ZAKOCHANA”, sztuka Jerzego de Porto Riche’a będzie najbliższą premierą teatru im. J. Słowackiego. Próby odbywają się codziennie pod kierunkiem reż. W. Biegańskiego.

„CYRULIK SEWILSKI” ROSSINI’EGO W „DNIACH KRAKOWA”. W najbliższy poniedziałek, 15 bm. dana będzie komiczna opera Rossini’ego „Cyrulik sewilski” z udziałem Ady Sari, Eug. Mossakowskiego i A. Dobosza.

netti oraz napowietrzne produkcje trupy Ariston są fenomenalne. Taki program musi każdy zobaczyć, jest bowiem bezapelacyjnie najlepszym ze wszystkich, jakie dotychczas oglądaliśmy. We czwartek daje cyrk nieodwołalnie ostatnie przedstawienia. Program cyrku Staniewskich polecamy.

JÓZEF BRANECKY.

56

Frater Johannes

powieść historyczna.

Ostrożnie wziął dziecię w objęcia i szedł z niem do domu, zostawiwszy tamtych przed domem. Oddał dziecię kobiecie, która mu dom prowadziła i wybiegł powitać Agnieszka. Z pomocą senatora Lipskiego i męża zeszła z wozu. Jeszcze nie całkiem zdrowa i długą podróżą złamana, ledwie się mogła posuwać. Więc objął ją na ulicy przed rosnącym zbiegowiskiem i pocałunkami obsypywał, że miejsca bez pocałunku na twarzy jej nie było. Zawisła w jego ramionach bezwładnie, słowa nie zdolna przemówić. W oczach jej leżało pełno. Tłum patrząc czynił uwagi: takby się milować winni małżonkowie wszyscy!

Wniósł ją do domu.

Na wozie została Katinka. Nie mogła zejść sama, bo w długiej podróży nogi jej ścierpły. Z pomocą senatora zeskoczyła łatwo.

Tymczasem janczarowie wyprzęgli konie i zażądali od pana Lipskiego, by im poświadczył, że swoje zadanie wykonali. Chętnie im to uczynił. Zapraszał ich do siebie w gościnę, ale odmówili. Rozdzielili więc między nich ostatnie złote, co mu zostały.

Podziękowali i pokłusowali z wyprzężonymi koniami. Wóz zostawił panu senatorowi, bo chcieli corychlej do swoich powrócić. Już tylko kurzawa spod kopyt końskich

się wznosząca wskazywała, jak daleko są jedźcy.

Wiadomość, że wrócił senator Lipski i żona pastora ze synkiem, rozeszła się po mieście migiem. Dobre dusze z tą wieścią przyszyły do żony Lipskiego. Wybiegła, jak była ubrana w domowej robocie, a miała jej nie mała. Za nią dzieci pięcioro.

Senator Lipski prawie się pożegnał z panem pastorem i jego rodziną zostawiwszy u nich Katinkę do czasu, aż uwiadomi ją mąż, by przyjechał po nią, a tu dzieci i żona już przy nim. Pędzili rzedem, co sil w nogach było, na przedzie matka, ostatni chłopiec trzyletni, rozplakany w głos we wążkiej uliczce.

Byłóż radości i serdecznego witania! Obraz niedawny znów się potwórzył: uściski, całowania. Tylko najmniejszy synek stał z boku i szlochał. Ojciec go podniósł i pyta laskawie:

— A ty czemu płaczesz?

— Obiecał mi tata konia i żywego Turka — jaką się chłopiec, płacz przerywając — a Turcy uciekli. Widziałem ich!

Śmiech jak huragan wybuchł z tchu, gdy posłyszeli, czemu dziecko płacze.

Ledwie go uspokoił, gdy mu obiecał przynieść innego konia i innego Turka.

Wesoło i w triumfie szli teraz do domu. Lud, jak to bywa, wszystek za nimi się garnał. Przy bramie domu miejskiego spotkali się senator Lipski z burmistrzem Witaił go ze szczerą radością.

Senator Bohusz, zasłyszawszy, że z senatorem Lipskim przyjechały dwie niewiasty, nie wątpił, że Agnieszka z Helenką.

Serce mu się tłukło z radości. Cud, że nie wyskoczyło! Dobiegł do pana pastora. Czechała go tu wielka radość, ujrzał starszą córkę i jej pięknego synka, wyteśknionego wnuka. Ale gdy spojrzął na Katinkę, której nigdy przedtem nie widział, przeraził się. Oczekiwał Helenki! Nie przyszła! Wielka radość jego zmieniła się w tem cięższy, niżli przedtem, smutek. Wyczuł nieszczęście. Nawet nie pytał Agnieszki, gdzie Helenka. Jej płacz był mu odpowiedzią.

W tej chwili wszedł do izby komendant miejskiej straży, Jan Gludovac.

— A gdzie moja Helenka, mój skarbkochany? — pierwsze jego słowa. Wyciągnął ręce, aby ją uściskać. Wracił konno z sąsiedzkiej dziedzi. W drodze zasłyszal, że wrócił senator Lipski i z nim dwie niewiasty. Podciął konia, że omal nie upadł.

— Gdzie jest Helenka? ponowił pytanie i podszedł ku Agnieszce. Nie dostał odpowiedzi jeno szloch znowu wybuchnął. Wokół widzi same smutne twarze. Zbladł. Krople mu trysnęły na czole. Wszedł bez słowa. Siadł na konia. Zatrzymał się przed domem senatora Lipskiego. Może od niego dowiedzie się coś pewnego.

Wesołość rodziny Lipskiego ścichła, gdy wszedł między nich. Pozdrowił ich i prosił senatora, by mu wyznał prawdę co się stało z Helenką.

Senator Lipski wstał, poważnym krokiem zbliżył się do niego, ciężką swą rękę oparł na jego ramieniu, spojrzal mu w oczy i mówił: Synu mój, bądź silny! Helenka nie żyje. Wolala zginąć od tureckiego żelaza, niżby tobie wierność ślubowaną zla-

mać. Zachowała swą czystość panięską, lecz straciła życie!

Jan Gludovac wybiegł z domu, dosiadł konia i w pełnym galopie, jak oszalały, pognął bramami szanów hen w głębokie lasy.

Ludzie zadziwieni spojierali za nim.

Rozpacz.

Jan Gludovac gnał bez ustanku. Już dawno znajdował się w lasach, koń pod nim ledwie dychał, a on dalej i dalej!... Dokąd? Sam nie wiedział, ani o tem myślał. Jak najdalej od ludzi, od świata, by go nikt nie dojrzał, by się z nikim nie spotkał.

Już noc zapadła ciemna, na pięć kroków przed sobą nie niewidzi i pędzi. Był dalej i dalej! Koń już nie zdołał stanąć. Gludovac skoczył zeń i pieszo gnał dalej. Szarpały go krzaki, ugodził o kamień, upadł, ale dźwignął się i biegł dalej; gwałtem mu twarz zrysowały, nie czuł; ciągle uciekał. Nie czuł, nie wiedział nic, nie rozmyślał. Małym i ciasnym wydał mu się ten szeroki gaj, długi las, który się wspinał po bezkresnych granicach Inowca ku Wietrznym Holom, przez Krywań, Orawską Magurę aż do Tatr Wysokich.

Stanął.

Wokół panowała cisza zupełna; tylko ptaszek, wystraszony z nocnego spoczynku, przeleciał, by znaleźć bezpieczniejsze miejsce. Żalność, zmęczenie, głód i pragnienie, zmoczyły go i wyssały zeń siłę. Padł na ziemię. Nie mógł już dalej... Gdzie padł, tam został

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Z. ZIEMBICKI
KRAKÓW
PL. MARJAŃSKI 2

**PRZYBORY
RYSUNKOWE
DIA SZKÓŁ I TECHNIKÓW**

Do L. Bud. miej. 334 — (1936) F.

Wzmianka o przetargu.

Zarząd miejski stoł. król. miasta Krakowa ogłasza

przetarg

nieograniczony

- 1) na budowę nowej szkoły powszechnej w Krakowie na gruntach po augustjańskich, w stanie surowym (roboty ziemne, murarskie, betonowe, żelbetowe, izolacyjne i blacharskie),
- 2) na budowę Schroniska Brata Alberta w Krakowie, przy nlicy Zielnej na roboty: stolarskie, instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej, desyngfektora, instalacji centralnego ogrzewania.
- 3) na remont szkół powszechnych przy ul. Konarskiego i przy ulicy Sokolskiej w Podgórzu, na roboty: murarskie, betonowe, żelbetowe, ciesielskie, instalacyjne, stolarskie, ślusarskie, szklarskie, posadzgarskie, kaflarskie, malarskie (klejowe i olejne). Szczegóły na tablicy informacyjnej w Wydziale Budowlanym Oddział Bud. miej. drzewi Nr. 27, II-gie piętro oficyny.

Za Prezydenta miasta:

Dr. Klimecki m. p.

Wiceprezydent miasta:

WPISY do Gimnazjum
im. Ks. Skorupki Sióstr Prezentek
Kraków, św. Jana 7.

przyjmuje dyrekcja codziennie od 9—1.

Wobec groźnej sytuacji w Palestynie

każdy transport towarów na samochodach jest konwojowany przez wojskowy samochód angielski.

Nowości!

CYREK J. X., Wielki sługa Boży Ks. Piotr Skarga T. J.	zł. 1.—
KALKSTEIN T. S., Życie wewnętrzne matki Celiny Borzęckiej	1,60
Skarga pośród nas — egzemplarz numerowy	8.—
Skar	5.—
WOJNAR K., Żywot, dzieła i prorocstwa X. Piotra Skargi	1,50

poleca:

Księgarnia Krakowska, Kraków, ulica św. Krzyża L. 13.

Na Kompoty

Słivki bośniackie i kalifornijskie, morele i jabłka suszone poleca w najlepszych jakościach po przystępnych cenach

KAZIMIERZ BARTOSZEWSKI

ROK ZAŁOŻ. 1911

TELEFON 112-20.

KRAKÓW, ULICA FLORJAŃSKA L. 49.

owoce świeże krajowe i zagraniczne

(wysyłki na prowincje odwrotnie.)

**PRACOWNIA KRAWIECKA
J. ROBYŁECKIEJ**

wykonuje po bardzo przystępnych cenach dla P. T. DUCHOWIEŃSTWA rewerendy, zarzutki, czamarki i birety, bardzo solidne i zgrabne.

Borzęcin ad Brzesko Małopolska.

**SKŁADNICA SPORTOWA
„SPORT“**

Spółka z ogr. odp.
Kraków, ul. Sławkowska L. 14.
Telefon 125-34.

Komornik Sądu Grodzkiego w Oświęcimiu, ul. Wł. Jagiełły Nr. 29.
Sygnatura: Km. 1599/34.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Oświęcimiu Stanisław Szczerber, mający kancelarię w Oświęcimiu, ul. Wł. Jagiełły Nr. 29 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 30. lipca 1936 r. o godz. 9-ej w Sądzie Grodzkim w Oświęcimiu Sala Nr. 8. odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużników Stanisława i Marji Soltysów z Oświęcimia nieruchomości obj. lwh. 73 ks. gr. gm. kat. Oświęcim przy Sądzie Grodz. w Oświęcimiu, składającej się z parc. bud. lkt. 185 o pow. 476 m² i ogrodu lkt. 239/2 i 1755/3 o łącznej pow. 700 m² na parceli bud. stoi dom mieszkalny jednopiętrowy z mieszkalnym poddaszem zbudowanym, jako narożnik kryty dachówką cementową, nadto znajdują się przynależności bliżej w protokole opisu opisanie.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 27.568 gr. 60, cena zaś wywołania wynosi zł. 20.676 gr. 45.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 2.756 gr. 86.

Rękojmię należy złożyć w gotówzinie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzeniem własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Oświęcimiu, ul. Jagiełły Nr. 24.

Dnia 3. czerwca 1936 r.

Komornik Sądu grodzkiego w Oświęcimiu
(—) Stanisław Szczerber.

Okulary według recept lekarskich
DOKŁADNIE — SOLIDNIE — TANIO
JAN VOIGT
Dyplom. Optyk. Kraków, Florjańska 47.

Ogłoszenie zwykłe za wiersz milimetry . . . 20 gr.
Nadesłane na stronie 6 po dziale gospodar. . . 50 gr.
Komunikaty 60 gr.
na 1-szoj 70 gr.

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz 10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.
Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.